

Posudzovanie vplyvu na životné prostredie – EIA

DOLNÝ VADIČOV – PROTIPOVODŇOVÁ OCHRANA OBCE

ZÁMER

vypracovaný v zmysle zákona NR SR č. 24/2006 Z. z.
o posudzovaní vplyvov na životné prostredie, zákona NR SR č. 408/2011 a
zákona NR SR č. 314/2014
v znení neskorších predpisov

Spracovateľ: CABEX s.r.o. Bratislava, október 2022

Obsah

I. ZÁKLADNÉ ÚDAJE O NAVRHOVATEĽOVI	4
I.1. Názov	4
I.2. Identifikačné číslo	4
I.3. Sídlo	4
I.4. Oprávnený zástupca navrhovateľa	4
I.5. Kontaktná osoba	4
II. ZÁKLADNÉ ÚDAJE O NAVRHOVANEJ ČINNOSTI	4
II.1. Názov	4
II.2. Účel	4
II.3. Užívateľ	5
II.4. Charakter činnosti	5
II.5. Umiestnenie navrhovanej činnosti	6
II.6. Prehľadná situácia umiestnenia navrhovanej činnosti	7
II.7. Termín začatia a ukončenia výstavby navrhovanej činnosti	7
II.8. Stručný opis technického a technologického riešenia	7
II.9. Zdôvodnenie potreby činnosti v danej lokalite	14
II.10. Celkové náklady	15
II.11. Dotknutá obec	15
II.12. Dotknutý samosprávny kraj	15
II.13. Dotknuté orgány	15
II.14. Povoľujúci orgán	15
II.15. Rezortný orgán	15
II.16. Druh požadovaného povolenia navrhovanej činnosti podľa osobitných predpisov	15
II.17. Vyjadrenie o predpokladaných vplyvoch navrhovanej činnosti presahujúcich štátne hranice	16
III. ZÁKLADNÉ INFORMÁCIE O SÚČASNOM STAVE ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA DOTKNUTÉHO ÚZEMIA	16
III.1. Charakteristika prírodného prostredia	16
III.1.1. Vymedzenie územia	16
III.1.2. Geomorfologické pomery	16
III.1.3. Geologické pomery	17
III.1.4. Klimatické pomery	18
III.1.5. Hydrologické pomery	19
III.1.6. Pôdne pomery	21
III.1.7. Biota	23
III.1.8. Chránené územia	33
III.2. Krajina, krajinný obraz, stabilita, ochrana, scenéria	35
III.2.1. Štruktúra územia a využitie krajiny	35
III.2.2. Stabilita krajiny	35
III.2.3. Územný systém ekologickej stability	35
III.2.4. Ochrana prírody a krajiny	38
III.2.5. Scenéria krajiny	39
III.3. Obyvateľstvo, jeho aktivity, infraštruktúra a kultúrnohistorické hodnoty územia	39
III.4. Súčasný stav kvality životného prostredia vrátane zdravia	42

IV. ZÁKLADNÉ ÚDAJE O PREDPOKLADANÝCH VPLYVOCH ČINNOSTÍ NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE	43
IV.1. Požiadavky na vstupy	43
IV.2. Údaje o výstupoch	44
IV.3. Údaje o predpokladaných priamych a nepriamych vplyvoch na životné prostredie	45
IV.4. Hodnotenie zdravotných rizík	46
IV.5. Údaje o predpokladaných vplyvoch navrhovanej činnosti na chránené územia	46
IV.6. Posúdenie očakávaných vplyvov z hľadiska ich významnosti a časového priebehu pôsobenia	46
IV.7. Predpokladané vplyvy presahujúce štátne hranice	46
IV.8. Vyvolané súvislosti, ktoré môžu spôsobiť vplyvy s prihliadnutím na súčasný stav životného prostredia v dotknutom území	46
IV.9. Ďalšie riziká spojené s realizáciou činnosti	46
IV.10. Opatrenia na zmiernenie nepriaznivých vplyvov činnosti	47
IV.11. Posúdenie očakávaného vývoja územia, ak by sa činnosť nerealizovala	47
IV.12. Posúdenie súladu činnosti s územno-plánovacou dokumentáciou	47
IV.13. Ďalší postup hodnotenia vplyvov s uvedením najzávažnejších okruhov problémov	48
V. POROVNANIE VARIANTOV NAVRHOVANEJ ČINNOSTI A NÁVRH OPTIMÁLNEHO VARIANTU	49
VI. MAPOVÁ A INÁ OBRAZOVÁ DOKUMENTÁCIA	49
VII. DOPLŇUJÚCE INFORMÁCIE K ZÁMERU	49
VII.1. Zoznam textovej a grafickej dokumentácie, ktorá sa vypracovala pre zámer a zoznam hlavných použitých materiálov	49
VII.2. Zoznam vyjadrení a stanovísk vyžiadaných k navrhovanej činnosti	50
VII.3. Ďalšie doplňujúce informácie o doterajšom postupe prípravy navrhovanej činnosti a posudzovaní jej predpokladaných vplyvov na životné prostredie	50
VIII. MESTO A DÁTUM VYPRACOVANIA ZÁMERU	51
IX. POTVRDENIE SPRÁVNOSTI ÚDAJOV	51
IX.1. Spracovatelia zámeru	51
IX.2. Potvrdenie správnosti údajov	51
X. PRÍLOHY	52
Výkresová dokumentácia	53-57

I. ZÁKLADNÉ ÚDAJE O NAVRHOVATEĽOVI

I.1 Názov

Slovenský vodohospodársky podnik, š.p.

I.2. Identifikačné číslo

IČO: 360 220 47

I.3. Sídlo

Martinská 49
821 05 Bratislava

I.4 Oprávnený zástupca navrhovateľa

Meno: Ing. Helena Ficeková – vedúca oddelenia investícií Piešťany
Adresa: Slovenský vodohospodársky podnik, štátny podnik
Martinská 49
821 05 Bratislava – mestská časť Ružinov
Tel.: 033/7764206
e-mail: Helena.Ficekova@svp.sk

I.5 Kontaktná osoba

Meno: Ing. Marian Gálik – technický pracovník oddelenia investícií Piešťany
Adresa: Slovenský vodohospodársky podnik, š.p.
Povodie dolného Váhu, odštepny závod
Nábřežie Ivana Krasku 3/834
921 80 Piešťany
Tel.: 033/7764204
e-mail: Marian.Galik@svp.sk

II. ZÁKLADNÉ ÚDAJE O NAVRHOVANEJ ČINNOSTI

II.1 Názov

Dolný Vadičov – protipovodňová ochrana obce

II.2 Účel

Údolie obce vzhľadom na konfiguráciu terénu je náchylné na výskyt povodňových stavov, a to najmä v čase intenzívnej zrážkovej činnosti, alebo náhlom topení snehu v spádovom území Vadičovského potoka.

Zvýšené množstvo povrchových vôd v tokoch za pomerne krátke časové obdobie prináša hrozbu povodní v posledných rokoch v intravilánoch obcí nie len na Kysuciach, ale v celej strednej Európe. Neobvyklé zmeny počasia, ktoré pripisujeme klimatickým zmenám spôsobujú v území extrémne suché obdobia a obdobia s neprimerane silnými a intenzívnymi zrážkami, na ktoré nie sú korytá našich tokov dimenzované.

Neúmerné množstvo povrchovej vody po privalových zrážkach v posledných rokoch spôsobuje zvýšený výskyt povodní, ktoré napr. 2012, 2018 a 2020 neobišli ani obec Dolný Vadičov. Vadičovský potok má v zastavanom území pomerne úzke koryto medzi komunikáciami a stavbami, preto pri zvýšených prietokoch vybrežuje z toku a

zaplavuje okolie čím spôsobuje škodu na majetku a často ohrozuje aj ľudské životy. Počas povodne zaplavuje rodinné domy s príľahlými pozemkami, vrátane infraštruktúry obce.

Koryto toku nie je schopné v súčasnosti bezpečne odviezť zvýšené prietoky spôsobené nadmerným povrchovým odtokom. Cieľom plánovaných protipovodňových opatrení v riešenom úseku je zabezpečenie Vadičovského potoka pred vybrežením a tým zamedzeniu ďalších povodní v príľahlom území. Navrhovaná stavba bude slúžiť ako preventívna protipovodňová ochrana pri zvýšených prietokoch Vadičovského potoka s cieľom chrániť územie pred deštrukciou povodňami. Realizácia predmetnej investície zabezpečí primeranú ochranu dotknutého územia.

Zo Smernice Európskeho parlamentu a Rady 2007/60/ES zo dňa 23.10.2007 o hodnotení a manažmente povodňových rizík vyplynula Slovenskej republike povinnosť implementovať európsky právny predpis do našej legislatívy. Uvedenú problematiku rieši zákon NR SR 7/2010 Z. z. o ochrane pred povodňami spolu so všeobecne záväznými predpismi. Podľa plánu manažmentu povodňového rizika v v čiastkovom povodí Váhu bolo povodie Vadičovského potoka č. 4-21-06-4705 (rkm 6,0-7,5), konkrétne Dolný Vadičov, zaradené medzi úseky s existujúcim potencionálne významným povodňovým rizikom ohrozené oblasti s pravdepodobným výskytom významného povodňového rizika.

Opatrenia, ktoré chránia územie pred zaplavením z vodného toku patria zároveň medzi priority aj v rámci územného plánu VÚC Žilina.

Cieľom plánovanej protipovodňovej stavby „Dolný Vadičov–protipovodňová ochrana obce, je zvýšenie ochrany intravilánu obce pred zaplavovaním vodami z Vadičovského potoka v čase intenzívnych zrážok a topenia snehu najmä v jarnom období. Navrhnuté opatrenia spočívajú vo vybudovaní protipovodňovej línie, pozostávajúcej z pravostranného oporného múru, ktorý zároveň zabezpečí ochranu komunikácie pred ďalším poškodzovaním vplyvom nestabilného svahu a múrika na ľavej strane, odsadeného od brehovej línie. Ľavý svah zostane zachovaný a doplnený vegetačným opevnením astabilizáciou päty svahu drevenými pilotami. Nastabilita pravostranného svahu (mimo jestvujúceho oporného múru v mieste pravostranného prítoku) je v súčasnosti spôsobovaná výskytom lokálnych zosuvov, čo sa prejavuje rozsiahlou tvorbou trhlín na povrchu komunikácie..

II.3 Užívateľ

Slovenský vodohospodársky podnik, š.p.

II.4 Charakter činnosti

V intraviláne obce Dolný Vadičov nie je posudzovaná činnosť úplne nová, nakoľko v často obce už bola v minulosti realizovaná úprava z oporných múrov. V riešenom úseku úprava realizovaná nebola, čo spôsobuje, vzhľadom na menšiu kapacitu koryta v porovnaní s úsekmi s realizovanou úpravou, vybreženie pri menších prietokoch. V predmetnom úseku boli realizované úpravy len za účelom stabilizácie svahom pred zosuvmi, ktoré nemali vplyv na kapacitu koryta. Riešený úsek má v súčasnosti nezabezpečuje ochranu pred zvýšenými prietokmi.. V predmetnom úseku môžeme protipovodňová stavba charakterizovať ako novú, Navrhované technické riešenie je odlišné od riešenia realizovaného v minulosti. Jedná sa o asymetrické rozšírenie iba jedného brehu, pričom ľavý svah ostane zachovaný a stabilizovaný vegetačným opevnením (jestvujúcim+navrhovaným).

V zmysle zákona NR SR č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a zákona NR SR č. 408/2011 v znení neskorších predpisov je stavba zaradená podľa prílohy č. 8, kapitoly 10 do kategórie Vodné hospodárstvo, položka 7 - Objekty protipovodňovej ochrany, časť B, zisťovacie konanie bez limitu.

II.5 Umiestnenie navrhovanej činnosti

Umiestnenie navrhovanej činnosti – protipovodňovej stavby Dolný Vadičov – **protipovoňová ochrana obce** je plánované pozdĺž Vadičovského potoka (popri jesvtvujúcich komunokácií) v intraviláne obce Dolný Vadičov, v celkovej dĺžke 364 m.

katastrálne územie: Dolný Vadičov

okres: Kysucké Nové mesto

kraj: Žilinský

Navrhované protipovodňové opatrenia na brehoch Vadičovského potoka začína od rkm 6,655 pri betónovom mostíku v dolnej časti záujmového územia a končí v rkm 7,019 v hornej časti zámeru pri novej bytovke.

Umiestnenie navrhovanej činnosti – protipovodňovej stavby „Dolný Vadičov – protipovodňová ochrana obce“ je plánované v intraviláne obce Dolný Vadičov, k. ú Dolný Vadičov na nasledovných parceliach reg.“C“ a reg.“E“

SO 01 – Protipovodňová úprava koryta v rkm 6,655 – 7,019

KN-E: 719/1 (LV 578) – vodná plocha – (KN-C 719/1 bez LV) SR

KN-C:

707/1 (LV 198), 706 (LV 198) – Žilinský samosprávny kraj,
691 (LV 302), 695/7 (LV 302) – obec Dolný Vadičov

SO 02 – Opory premostenia

KN-E: 719/1 (LV 578) – vodná plocha – (KN-C 719/1 bez LV) SR

KN-C:

707/1 (LV 198), 706 (LV 198), 691 (LV 302), 695/7 (LV 302)

SO 03 – Prekládka plynovodu

KN-E: 719/1 (LV 578) – vodná plocha – (KN-C 719/1 bez LV) SR

KN-C:

694/1 (LV 302), 68 (LV 431), 72/1 /LV 27), 73/2 (LV 470), 73/1 (LV 12), 74/2 (LV 389)75/1 (LV 218), 695/7 (LV 302), 707/1 (LV 198)

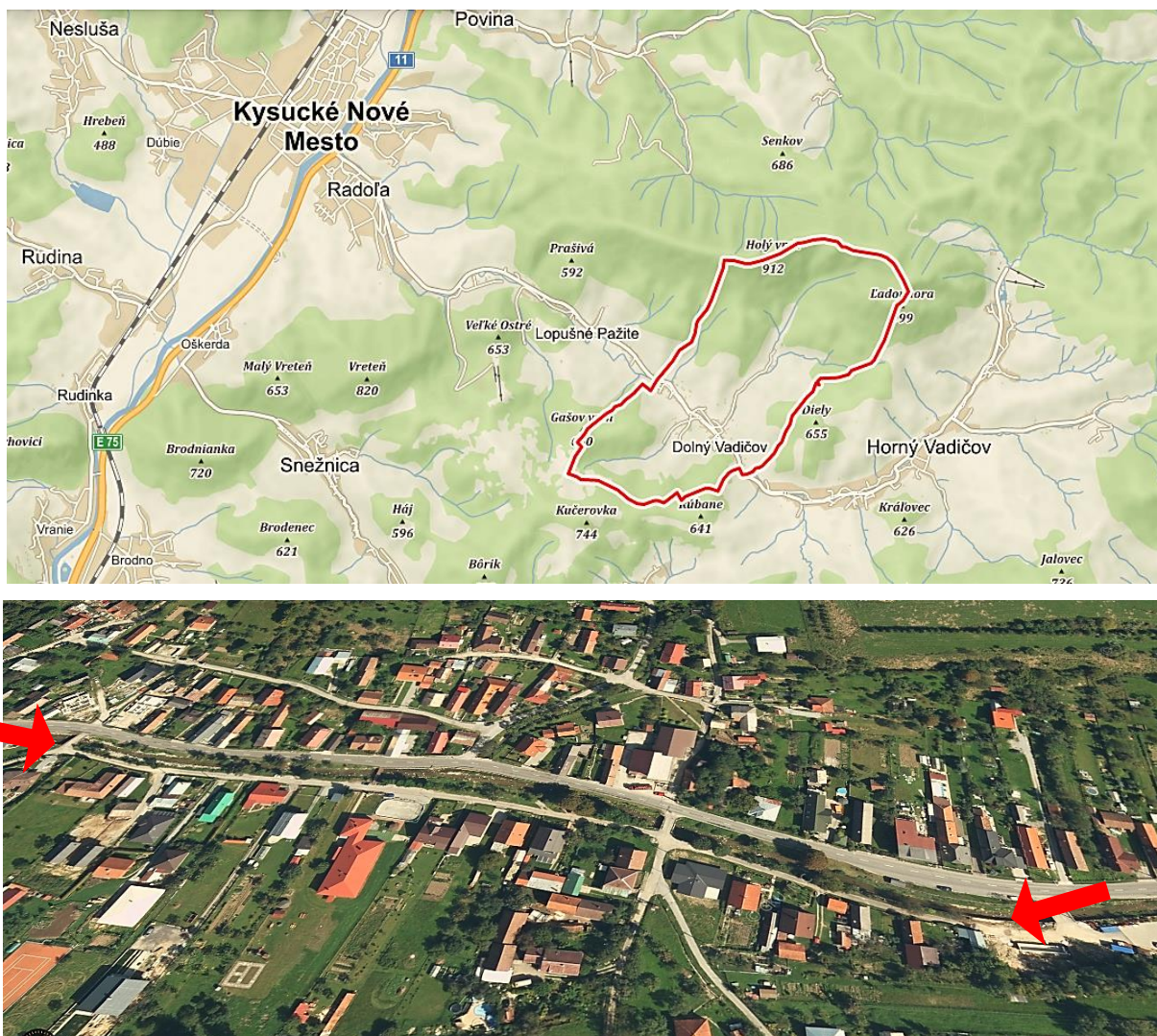
SO 04 – Prekládka ozn.káblov

KN-E: 719/1 (LV 578) – vodná plocha – (KN-C 719/1 bez LV) SR

KN-C:

C-695/7 (LV 302)

II.6 Prehľadná situácia umiestnenia navrhovanej činnosti

Obr. 1 a 2: Prehľadná mapa umiestnenia navrhovanej činnosti: Dolný Vadičov – Vadičovský potok, protipovodňové opatrenia (zdroj: <https://www.dolny-vadicov.sk/>)

II.7 Termín začatia a ukončenia výstavby navrhovanej činnosti

Termín začatia výstavby: marec 2024

Termín ukončenia výstavby: november 2024

II.8 Stručný opis technického a technologického riešenia

Charakteristika súčasného stavu predmetného toku

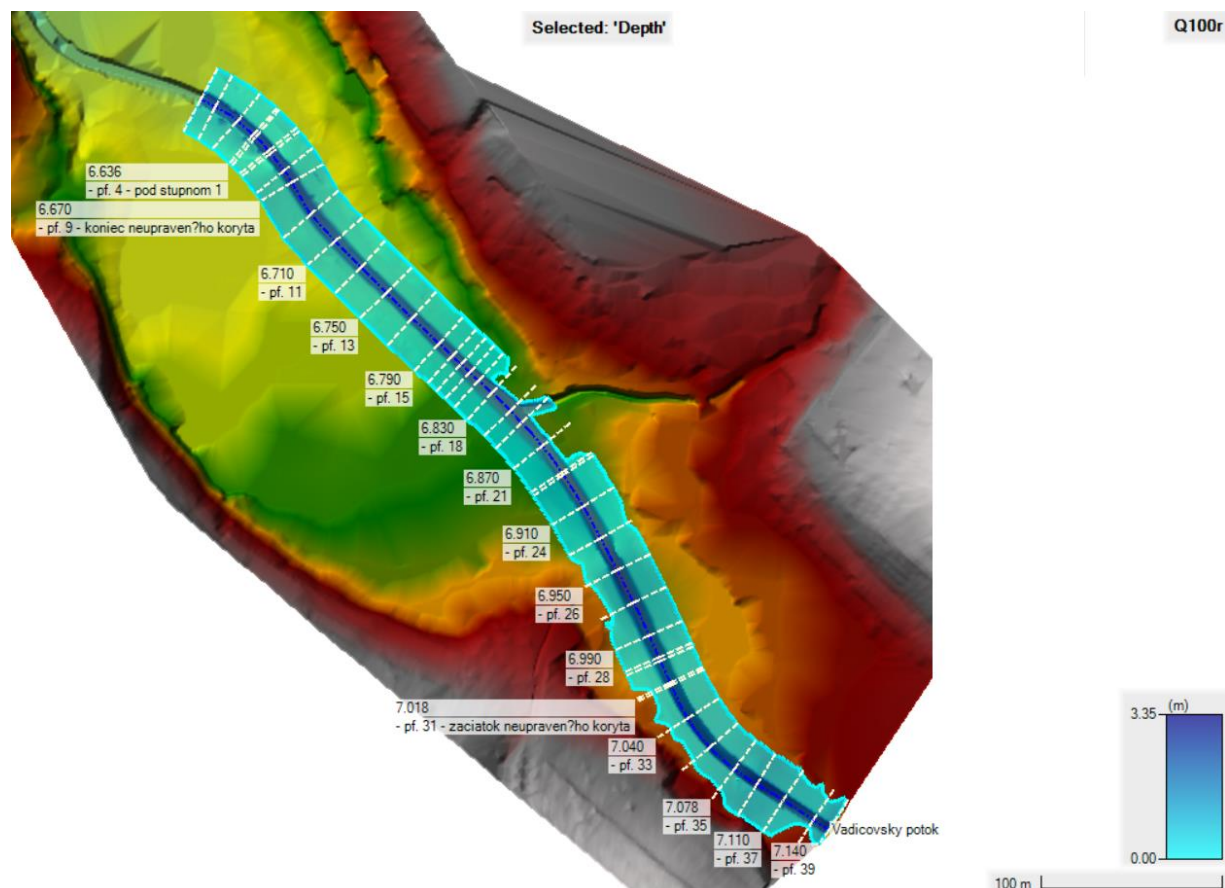
S ohľadom na zhodnotenie súčasného stavu (urbanizácia územia) a aktuálnych hydrologických údajov, jestvujúci stav v riešenom úseku nespĺňa požiadavky na požadovanú ochranu pred povodňovými prietokmi.

Na predmetnom úseku toku boli v minulosti realizované najmä lokálne stabilizácie svahov v miestach poškodených zosuvmi, ktoré priamo nesúvisia s opatreniami protipovodňovej ochrany. Do protipovodňovej ochrany môže byť zahrnutý len pravostranný oporný múr v mieste prítoku. Zároveň zabezpečuje aj ochranu komunikácie pred poškodením..

Zvýšené prietoky sú ovplyvnené jarnými vodami z topiaceho sa snehu a privalovými zrážkami, ktoré spôsobujú zaplavovanie záujmového územia. Pri návrhovom prietoku dochádza k rozsiahlemu zaplaveniu RD, prevádzok, infraštruktúry (komunikácie), a príslušného územia. Zaplavením územia vplyvom povodní dochádza ku škodám na majetku, príp. následne aj k ekologickým škodám.

Takýto stav výraznou mierou negatívne ovplyvňuje životné prostredie v zaplavovaných častiach.

Priebeh povodňovej vlny výrazne zhoršujú aj jednotlivé premostenia v riešenom úseku, ktoré vzdúvajú hladinu nad objektmi a umelo zvyšujú dosah záplavovej čiary. Prietoknosť koryta v rámci celého úseku v intraviláne obce ovplyvňuje aj zanášanie v úsekoch už s realizovanou úpravou.

Navrhované opatrenia

Navrhované preventívne opatrenia v riešených oblastiach čiastkového povodia Váhu (v zmysle Plánu manažmentu povodňového rizika) vychádzajú zo zhodnotenia súčasného stavu už vybudovaných úprav a z požiadaviek na zabezpečenie povodňovej ochrany sídiel. Na Vadičovskom potoku sa navrhuje na už jestvujúcich úpravách zabezpečiť pravidelné odstraňovanie nánosov a naplavenín, vrátane prebudovanie mostných objektov.

V riešenom neupravenom úseku boli navrhované opatrenia na zvýšenie kapacity vyhodnotené ako nedostatočné.

Rozsah územia, ktoré bolo predmetom navrhovaných PPO sa nachádza medzi rkm 6,655 a rkm 7,019 (celková dĺžka 364 m). Záplavová čiara je výrazne ovplyvnená mostnými objektmi, ktoré spôsobujú vzduť hladiny v záujmovom území.

Rozsah záplavovej čiary bol v rámci navrhovaných opatrení upravený ohraničením územia, ktoré boli vyňaté zo záplavy.

Navrhované opatrenia sa týkajú ochrany jestvujúcej zástavby RD, prevádzok a komunikácie III.tr. (tvorí hlavný prístup do obce) a miestnej komunikácie (zabezpečuje bezpečný prístup k jednotlivým nehnuteľnostiam).

Navrhnuté opatrenia spočívajú vo vybudovaní protipovodňovej línie, pozostávajúcej z pravostranného oporného múru, ktorý zároveň zabezpečí ochranu komunikácie pred ďalším poškodzovaním vplyvom nestabilného svahu a múrika na ľavej strane, odsadeného od brehovej línie. Ľavý svah zostane zachovaný a doplnený vegetačným opevnením a stabilizáciou päty svahu drevenými pilotami. Nastabilita pravostranného svahu (mimo jestvujúceho oporného múru v mieste pravostranného prítoku) je v súčasnosti spôsobovaná výskytom lokálnych zosuvov, čo sa prejavuje rozsiahlou tvorbou trhlín na povrchu komunikácie.

Dno bude stabilizované drevenými prahmi z drevených kuželov po 20 m, z ktorých každý druhý bude navýšený o cca 15-20 cm. V dne koryta vodného toku je navrhnutá prehĺbená kynetka na prevedenieminimálneho zostatkového prietoku a zároveň bude slúžiť ako úkryt pre ryby.

Po celej dĺžke pravostranného oporného múru budú v päte osadené kamene s hmotnosťou cca 500 kg. Rovnako budú kamene šachovnicovo rozmiestnené aj v koryte vodného toku. Kamene budú slúžiť ako úkryty pre živočíchy.

Na základe požiadavky CHKO Kysuce sa navrhuje na nových mostných oporách vybudovanie dvoch úkrytov pre vtáky, rozmerov 30x30x30, ktoré budú umiestnené v horných častiach opôr umiestnené oproti sebe. Obdobne sa navrhuje vybudovanie úkrytov pre vtáky po celej dĺžke pravostranného oporného múru vo vrchnej časti v úsekoch po 50 m.

Odvedenie vnútorných vôd je zabezpečené výustnými objektami. Na všetkých výustných objektoch (jestvujúce aj novonavrhované) sú osadené uzáverové šachty so stavidlom.

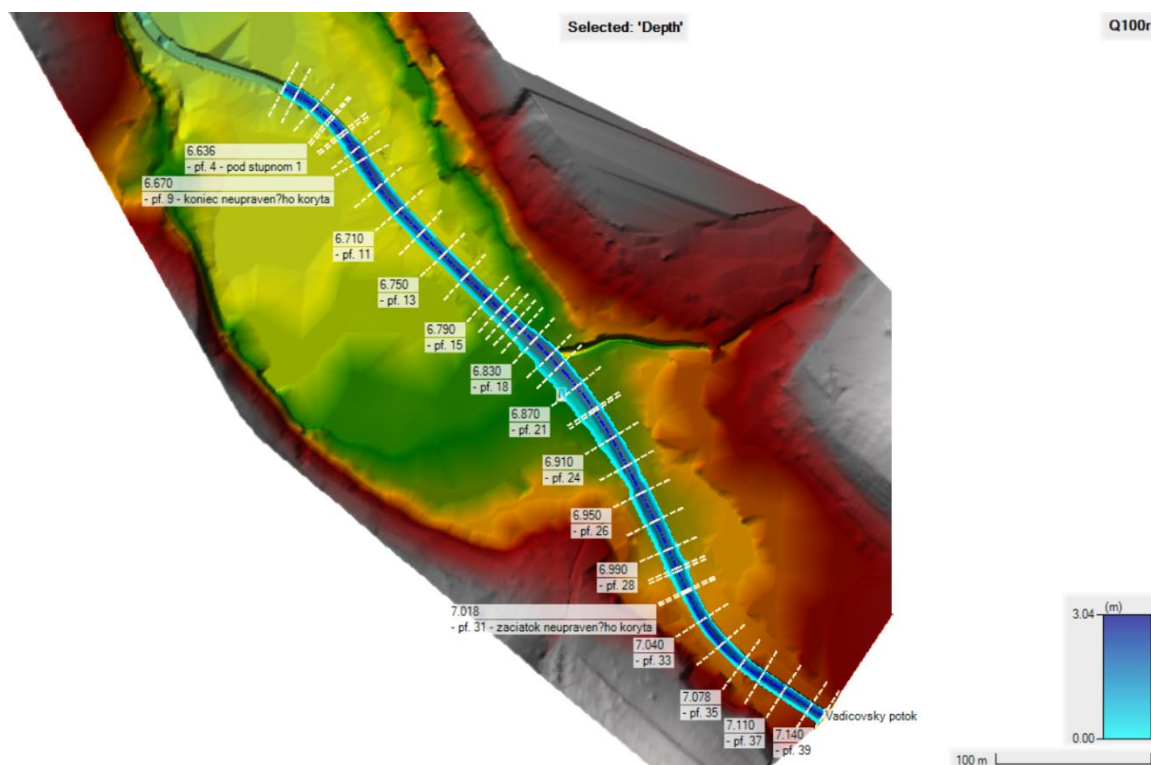
Technické riešenie úpravy vychádzalo z nasledovných požiadaviek:

- zabezpečenie prevedenia návrhového prietoku Q_{100} , v rámci doplnenia protipovodňovej ochrany intravilánu obce Dolný Vadičov
- v max. nožnej miere rešpektovanie jestvujúcich inžinierskych sietí a vyústení
- majetkové usporiadanie pozemkov - územné priestorové možnosti
- zohľadnenie jestvujúcich premostení
- asymetrické rozšírenie koryta na úkor pravého brehu
- zachovanie ľavého svahu s ponechaním jestvujúcej vegetácie resp. doplnenie vegetačného opevnenia v úsekoch poškodených zosuvmi
- stabilizácia päty svahu prírodnými materiálmi (drevo, kameň)
- zabezpečenie súladu s plánmi manažmentu povodňového rizika

Všetky jestvujúce zaústenia (potrubia) zostanú zachované, zaústenia budú prispôbené navrhovanej úprave a musia byť zabezpečené proti spätnému vzdutiu.

Úprava v max nožnej miere rešpektuje súčasné majetkové hranice, ako aj trasovanie inžinierskych sietí, s min rozsahom preložiek.

Pri realizácii úpravy toku sa jestvujúce dreveniny zachovávajú v maximálnej nožnej miere, pri rešpektovaní požiadaviek CHKO Kysuce.

SO 01 Protipovodňová úprava koryta rkm 6,655 – 7,019

Pravý breh

Rozšírením koryta smerom k pravému brehu s vybudovaním oporného múru pozdĺž komunikácie sa zabezpečí zvýšenie prietoknosti koryta a zároveň zastabilizuje komunikáciu predpoškodzovaním vplyvom lokálnych zosuvov.

Oporný múr bude odsadený od okraja komunikácie min 1m. Realizácia sa navrhuje pod ochranou paženia (štetovnicová stena) zo strany komunikácie a ohrádzky zo strany toku. Päťka oporného múru bude založená pod úrovňou dna.

Na začiatku úpravy sa napája na betónové krídlo jestvujúceho premostenia a na konci úpravy na oporný múr jestvujúcej úpravy. V mieste prítoku sa plynule napája na jestvujúci oporný múr. V rámci riešeného úseku sa navrhuje prebudovanie jestvujúceho premostenia s navrhovujúcou prietoknosťou. Navrhovaný pravostranný oporný múr bude napojený na nové opory premostenia. Pokiaľ by sa nové premostenie realizovalo dodatočne, napojí sa OM na bet.krídla jestvujúceho premostenia.

Výška múrov vychádza z konfigurácie terénu resp. z úrovne protipovodňovej ochrany. Tvar múru vrátane hĺbky založenia vychádza zo stabilitných výpočtov.

Betónový povrch bude dilatovaný po 12 m, pričom dilatčné škáry budú vyplnené trvale pružnou zálievkou. Dilatácie sú opatrené tesniacou dilatačnou gumou š.300mm.

Pohľadová časť oporných múrov bude vytvorená polyuretánovými štruktúrnymi matricami zo vzorom lomového kameňa.

Vrch oporného múru je ukončený monolitickou železobetónovou rímsou hrúbky 0,25 m. Na rímse bude osadené zábradlie.

Odtok povrchových vnútorných vôd do Vadičovského potoka musí byť zabezpečené proti spätnému vzdutiu.

Ľavý breh

Na ľavom brehu je tvorená protipovodňová línia betónovým múrikom výšky od 0-0,7m. Múrik je trasovaný pozdĺž miestnej komunikácie odsadeného od brehovej línie 1,0 – 4,0 m. Vzďialenosť múrika od komunikácie je min 0,5 m. Ľavý svah zostane zachovaný a doplnený vegetačným opevnením a stabilizáciou päty svahu drevenými pilotami. Doplnenie vegetačného opevnenia bude realizované aj v miestach porušenia svahu zosuvmi.

Za účelom zabezpečenia prístupu k toku bude múrik v mieste navrhovaných schodov prerušený. Na prerušenej časti múrika bude osadený U profil š.100 mm, pre osadenie hradenia z drevených hranolov.

Lokálne bude upravené dno koryta v miestach navrhovaného odstránenia usadením. Dno bude stabilizované dnovými prahmi z drevenej guľatiny. Na dne bude lokálne osadený lomový kameň prevytvorenie úkrytov pre živočíchy.

Výška múrov vychádza z konfigurácie terénu resp. z úrovne protipovodňovej ochrany. Tvar múru vrátane hĺbky založenia vychádza zo stabilitných výpočtov.

Pohľadová časť oporných múrov bude vytvorená polyuretánovými štruktúrnymi matricami zo vzorom lomového kameňa.

Odtok povrchových vnútorných vôd do Vadičovského potoka musí byť zabezpečené proti spätnému vzdutiu.

SO 02 Premostenie – spodná stavba

Predmetom objektu je spodná stavba premostenia (v rkm 6,94), ktorá pozostáva z masívnych železobetónových opôr. Vybudovanie opôr zabezpečuje kontinuitu úpravy v rovnakom prietochnom profile. Povrch kopíruje niveletu novej úpravy potoka. Oporné múry (SO 01) plynule nadväzujú na spodnú stavbu premostenia, ktorá tvorí samostatný dilatačný celok. Preložka plynovodu v mieste križovania bude uložená v oceľovej chráničke.

Horná stavba (mostovka) nie je predmetom návrhu úpravy. Vybudovanie hornej stavby zabezpečuje vlastník – obec Dolný Vadičov. Pri prekládke plynovodu sa navrhuje zavesenie na hornú stavbu premostenia.

SO 03 Prekládka plynovodu

Predmetom objektu je preložka STL plynovodu, ktorý kolide s trasou ľavostrannémúrika v dĺžke cca 87 m. Následne križovanie toku je riešené zavesením potrubia uloženého v cháničke na jestvujúcom premostení. Pri realizovaní nového premostenia je potrebné riešiť aj križovanie toku v dĺžke 17 m. Preložka plynovodu sa po zrealizovaní napojí na pôvodný plynovod.

Uloženie potrubia v chráničke bude prevedené v zmysle STN 38 6450, dištančnými objímkami z plastu typ „Raci“ (fy. Gawaplast), zabezpečujúcimi elektrickú izoláciu medzi oboma rúrami. Konce chráničky budú utesnené gumenými manžetami PLITEC.

SO 04 Prekládka OZ káblov

Predmetom objektu je preložka štyroch stĺpov nadzemného vedenia pozdĺž brehovej línie. Jestvujúce drevené stĺpy kolidujú s trasou ľavostranného ochranného múriku. Stĺpy sa osadia tesne k múriku a zapustia sa do rozšírenia základovej pätky ochranného múriku. Na stĺpoch sa nachádza aj obecný rozhlas

Dotknuté zariadenia a podzemné siete

V predmetnom úseku sa nachádza súbeh a križovanie toku z jestvujúcimi podzemnými a nadzemnými inžinierskymi sieťami. Jedná, vodovod, ozn. káble, elekt. vedenie NN, STL plynovod (jestvujúce siete).

V predmetnom úseku sa uvažuje s preložkou plynovodu STL a stĺpov vzdušného vedenia s ozn. káblami.

Zoznam správcov podzemných inžinierskych sietí, ktorých siete sa v záujmovom území nachádzajú :

- Stredoslovenská energetika - Distribúcia, a.s. , pri Rajčianke 2927/8, 010 47 Žilina, tel.0850 166007
- Slovenský plynárenský priemysel – distribúcia a.s., RC Žilina (plynovod STL) Závodská cesta 2949/26, 010 22 Žilina, tel. 041/6265211
- Severoslovenské vodárne a kanalizácie a.s., Bôrická cesta 1960, 010 57 Žilina, tel.041/7071711
- Slovak Telekom a.s., RTC Žilina, Poštová 1, tel.041/5651122

Pred zahájením výkopu je potrebné zabezpečiť vytýčenie už existujúcich inžinierskych sietí, aby sa predišlo nežiadúcim poškodeniam . V prípade keď nebude známa hĺbka uloženia inž. sietí, je nutný ručný výkop v mieste súbehu resp. križovania sietí. Potreba prekládky môže vyplývať aj z presného vytýčenia podzemných sietí.

V mieste realizácie v tesnom súbehu, resp. v mieste križovania je potrebné prizvať správcu dotknutej siete.

Pre stanovenie min. vzdialeností pri križovaní a súbehu podzemných vedení dodržiavať ustanovenia STN 73 60 05 – Priestorová úprava vedenia technického vybavenia.

Dotknuté ochranné pásma a nároky na záber

Údaje o ochranných pásmach

Územie dotknuté stavbou nepatrí k záujmovým oblastiam ochrany prírody vyššieho stupňa ochrany. Najbližšími VCHÚ sú Chránená krajinná oblasť Kysuce a Národný park Malá Fatra, ktoré so stavebným zámerom nesúvisia. Územie dotknuté stavbou (intravilán obce Dolný Vadičov) sa nachádza v zmysle § 12, zákona NR SR č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v 1. stupni ochrany.

Územie európskeho významu NATURA 2000 - SKUEV0834 Ľadonhora sa nachádza taktiež mimo plánovaného zámeru (RÚSES okresu Kysucké Nové Mesto, 2020).

V širšom území stavebného zámeru sa nachádzajú pásma hygienickej ochrany (PHU I a PHU II) vodných zdrojov – prameň Radoľa, prameň Dolný Vadičov – Požeha a CHVO Beskydy –Javorníky.

Úprava sa zároveň dotýka nasledovných ochranných pásiem v mieste križovania a súbehu s tokom.

- cesta III.tr. 2054 – 20 m od okraja cesty (ŽSK)
- Vedenie NN nadzemné 1m od krajného kábla
- Plyn STL (v zastavanom území) - 1 m od osi jeho trasy
- Vodovod do DN 250 – 1,8 m od osi potrubia (SEVAK Žilina)
- Miestnej komunikácie – 15 m od osi miestnej komunikácie (v správe obce)
- Slovak Telekom, Bratislava – 1 m os krajného kábla

Nároky na plošné zábery

Trvalý záber plochy

Pre uvedenú výstavbu príde k trvalému záberu pôdy. Trvalý záber bude potrebný najmä pre vybudovanie oporného múru s prepojením na oporný múr jestvujúcej úpravy, vrátane múrika pozdĺž miestnej komunikácie a realizácie preložky stĺpov ozn.káblov. Jedná sa o parcely reg.“C” vo vlastníctve obce Dolný Vadičov a ŽSK (719/1, 706, 691, 695/7) Preložka plynovodu bude riešená vecným bremenom. Časť prác bude realizovaná na parceliach vodného toku.

Dočasný záber plochy

Jedná sa o záber v rozsahu obvodu staveniska pre zabezpečenie prístupu, uloženie výkopového materiálu a realizácie prác. Obvod staveniska sa bude dotýkať len parcel, ktoré sú aj predmetom trvalého záberu. Súčasťou dočasných záberov budú aj plochy pre zariadenie staveniska a skládky materiálov, ktoré budú umiestnené na spevnených plochách a komunikáciách v okolí predmetného úseku toku.

Požiadavky na konečnú úpravu územia

Protipovodňové opatrenia na Vadičovskom potoku po oboch brehoch budú riešené tak, aby nadväzovali na charakter a využitie okolitého územia. Vzhľadom na charakter a rozsah stavby sa neuvažuje so zvláštnymi nárokmi na konečné úpravy územia. Stavba je navrhovaná tak, aby rešpektovala potreby z hľadiska zabezpečenia prístupov k toku ako aj k nehnuteľnostiam a pozemkom.

Územie dotknuté výstavbou sa upraví do pôvodného stavu, týka sa to aj dočasného záberu územia pre potreby zariadenia staveniska.

Odolnosť a zabezpečenie z hľadiska požiarnej ochrany a civilnej ochrany

Pre predmetnú stavbu sa nevyžaduje protipožiarna ochrana počas výstavby ani prevádzky, nakoľko sa jedná o stavebné objekty bez zvýšeného požiarneho rizika. Pri realizácii stavby treba postupovať tak, aby nebol obmedzený prístup požiarnej techniky k miestam potenciálneho požiaru.

Stavebno-technické riešenie stavby

Základné stavebné objekty, ktoré charakterizujú účel stavby:

- SO 01 **Protipovodňová úprava koryta v rkm 6,655 – 7,019**
- SO 02 Opory premostenie
- SO 03 Preložka plynovodu
- SO 04 Preložka ozn.káblov

Hlavné zásady organizácie výstavby

Realizácia stavby

Príprava územia bude pozostávať z nasledovných ucelených častí:

- príprava staveniska (zabezpečenia prístupov , vybudovanie zariadenia staveniska, vytýčenie inžinierskych sietí)
- odstránenie lokálneho porastu v nevyhnutnom rozsahu pozdĺž navrhovanej úpravy

Realizácia stavby bude pozostávať z nasledovných ucelených častí:

- odstránenie jestvujúceho premostenia a realizácia nových opôr premostenia (zabezpečenie stavebnej pripravenosti pre realizáciu hornej stavby premostenia)
- realizácia preložky plynovodu vrátane úpravy prípojok a prepojenia na jestvujúci rozvod.
- realizácia križovaní podzemných inžinierskych sietí s protipovodňovou líniou
- postupná realizácia ochranného múrikú v súbehu miestnej komunikácie
- realizácia pravostranného oporného múru pod ochranou paženia
- lokálna úprava dna a svahov koryta
- úprava jestv. s dobudovaním nových vyústení pre odvedenie vnútorných vôd,
- realizácia zábradlia
- oprava povrchu komunikácií
- zahumusovanie, zatrávnenie a doplnenie novej vegetácie
- likvidácia zariadenia staveniska, uvedenie do pôvodného stavu

Zariadenie staveniska sa predpokladá zriadiť v minimálnom rozsahu nevyhnutnom pre umiestnenie kancelárie, sociálnych priestorov, skladovej plochy, plochy pre odstávku stavebných mechanizmov.

Stavba si nevyžaduje zriadenie dočasných premostení pre zabezpečenie bezpečného pohybu obyvateľov(chodcov) pri prechode cez tok (prístupy k domom a príslušným pozemkom).

Hlavný prístup na stavenisko bude od cesty III/2054 (ŽSK) a následne po miestnej komunikácií. Komunikácia III/2054 sa napája na cestu I/11. V nevyhnutnej miere doprava bude prebiehať po pozemkoch v rámci dočasného záberu (pozdĺž toku resp. priamo v toku, príp. pomocou presypania toku). Po uvedených trasách bude prebiehať doprava potrebných mechanizmov a materiálu

Návrh riešenia výstavby uvažuje zo záberom časti jestvujúcej komunikácie, čo bude mať za následok čiastočné obmedzenie premávky na komunikácií III/2054 ako aj na miestnej komunikácii pozdĺž toku. Počas výstavby nie je potrebné zriadenie obchádzky.

II.9 Zdôvodnenie potreby činnosti v danej lokalite

Obdobia s intenzívnymi zrážkami a jarnými topeniami snehu v Kysuckej vrchovine, s nadmorskou výškou takmer 1000 m n. m. v spádovej oblasti, prinášajú náhle zvýšenie objemu povrchových vôd, ktoré výrazne zvýšia hladinu Vadičovského potoka, čím dochádza k lokálnym povodňam.

Urbanizované prostredie intravilánu Dolný Vadičov nie je dostatočne zabezpečené proti povodňam. Zvýšené prietoky na Kysuciach spôsobujú veľmi často tzv. bleskové povodne, pri ktorých dochádza v intraviláne obce k zaplavovaniu infraštruktúry – ciest a mostov, ako aj rodinných domov, poľnohospodárskej pôdy a ostatných pozemkov. Takto dochádza k značným škodám na majetku, infraštruktúre ako aj prírodnom prostredí a k ohrozeniu obyvateľov.

Z týchto dôvodov sú plánované protipovodňové opatrenia dostatočným dôvodom na realizáciu stavby, ktorá zabezpečí bezpečne prevedenie zvýšených prietokov korytom, čím eliminuje povodne v sídle a zabráni škodám na majetku, prípadne na zdraví obyvateľov.

Navrhovaná úprava bude slúžiť (v zmysle zákona č. 7/2010 o ochrane pred povodňami) ako preventívna protipovodňová stavba, ktorá bude chrániť územie intravilánu Dolný Vadičov pred zaplavením vodou z vodného toku a v neposlednej miere zabezpečí zlepšenie estetickéj funkcie toku ako súčasť intravilánu obce Dolný Vadičov.

Opatrenia, ktoré chránia územie pred zaplavením z vodného toku patrí medzi priority aj v rámci územného plánu VÚC Žilina.

II.10 Celkové náklady

Celkové náklady stavby 0,5 mil. EUR

II.11 Dotknutá obec

Obec Dolný Vadičov

II.12 Dotknutý samosprávny kraj

Žilinský samosprávny kraj

II.13. Dotknuté orgány

Žilinský samosprávny kraj

Obesný úrad Dolný vadičov

Okresný úrad Kysucké Nové Mesto – odbor starostlivosti o životné prostredie

Okresný úrad Kysucké Nové mesto – odbor cestnej dopravy a pozemných komunikácií

Okresný úrad Kysucké Nové Mesto– pozemkový a lesný odbor

Okresný úrad Kysucké Nové Mesto – odbor krízového riadenia

Okresný úrad Kysucké Nové Mesto – katastrálny odbor

Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Čadci

Okresné riaditeľstvo Hasičského a záchranného zboru Čadca

Dotknutým orgánom je v zmysle § 3 zákona NR SR č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie, orgán verejnej správy, ktorého záväzný posudok, súhlas, stanovisko alebo vyjadrenie vydávané podľa osobitných predpisov podmieňujú povolenie navrhovanej činnosti.

II.14. Povoľujúci orgán

Okresný úrad Kysucké Nové Mesto – odbor starostlivosti o životné prostredie

II.15. Rezortný orgán

Ministerstvo životného prostredia SR, Bratislava

II.16 Druh požadovaného povolenia navrhovanej činnosti podľa osobitných predpisov

V zmysle zákona č. 50/1976 o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov môže byť navrhovaná činnosť realizovaná len na základe stavebného povolenia, ktoré vydá príslušný stavebný úrad. Špeciálnym stavebným úradom vo veciach vodných stavieb je príslušný Okresný úrad Kysucké Nové Mesto – odbor starostlivosti o životné prostredie.

II.17 Vyjadrenie o predpokladaných vplyvoch navrhovanej činnosti presahujúcich štátne hranice

Realizáciou stavebného zámeru navrhovanej činnosti sa nepredpokladá žiadny vplyv presahujúci štátne hranice.

III. ZÁKLADNÉ ÚDAJE O SÚČASNOM STAVE ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA DOTKNUTÉHO ÚZEMIA

III.1. Charakteristika prírodného prostredia

III.1.1 Vymedzenie územia

Navrhovaná činnosť sa nachádza v severozápadnej časti Slovenska v Žilinskom kraji, v okrese Kysucké Nové Mesto, v katastrálnom území obce Dolný Vadičov, východne až juhovýchodne od okresného mesta. Obec je situovaná v údolí Vadičovského potoka a jej prítokov v nadmorskej výške v strede obce cca 440 m n. m., rozloha katastrálneho územia je 595 ha.

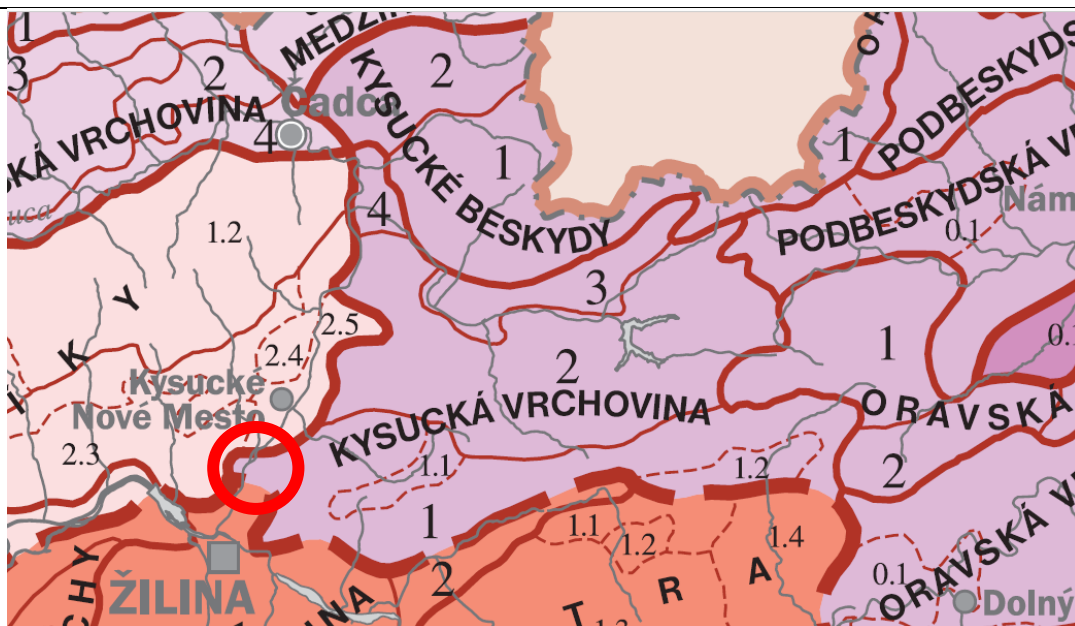
Záujmové územie je vymedzené korytom Vadičovského potoka, ktorý preteká Dolným Vadičvom v dĺžke cca 1 km, z juhovýchodnej strany smerom na severozápad.

Navrhované protipovodňové opatrenia – betónové oporné múry na brehoch Vadičovského potoka začínajú od rkm 6,655 pri betónovom mostíku v dolnej časti záujmového územia a končia v rkm 7,019 v hornej časti zámeru pri novej bytovke.

V obci sa v cca rkm 6,97 pripája z pravej strany do Vadičovského potoka často pomerne vodnatý bezmenný tok z oblasti Ľadonhory (999 m n.m.) a Holého vrchu (912 m n.m.). Vadičovský potok nad plánovanou stavbou odvodňuje svahovité územie s poľnohospodárskym a lesníckym využívaním (lúky, pasienky, lesná pôda). Spádová oblasť povrchových vôd predstavuje vzhľadom na kapacitu koryta pomerne rozsiahle územie s výrazným prevýšením, kde najvyššie vrchy v pohorí Kysucká vrchovina majú nadmorskú výšku takmer 1000 m n. m.

III. 1.2. Geomorfologické pomery

Záujmové územie patrí v zmysle geomorfologického členenia Slovenska (Mazúr - Lukniš, 1986) do Alpsko-himalájskej sústavy, podsústavy Karpaty, provincie Západné Karpaty, subprovincie Vonkajších Západných Karpát, oblasť Stredné Beskydy, celok Kysucká vrchovina, podcelok Kysucké bralá, a čiastočne aj časť Vadičovská brázda.

Obr. 3: Geomorfologické pomery a geomorfologické jednotky záujmového územia okolia Dolného Vadičova – (zdroj: Atlas krajiny SR, 2002)

Reliéf:

Územie tvoria prechodne mierne vyzdvihnuté morfoštruktúry vrchovín a horkatín. Typ reliéfu v oblasti je silne členitá vrchovina, v okolí aj reliéf silne členitých nižších hornatín, s negatívne a prechodne vrásovo-blokovou a šupinovou štruktúrou. Údolia tokov tvoria hlboké doliny v tvare V bez nivy, alebo len so slabo vyvinutou nivou, toky vytvorili erózne brázdy a kotliny. Vyššie položené oblasti majú bradlový tvar reliéfu, kde skalné útvary výrazne vyčnievajú v krajine ako výsledok eróžno-denudačných procesov a odolnejšieho horninového prostredia. Sklon svahov v oblasti je 6° – 12°, ale vo vyšších polohách aj vyše 20°.

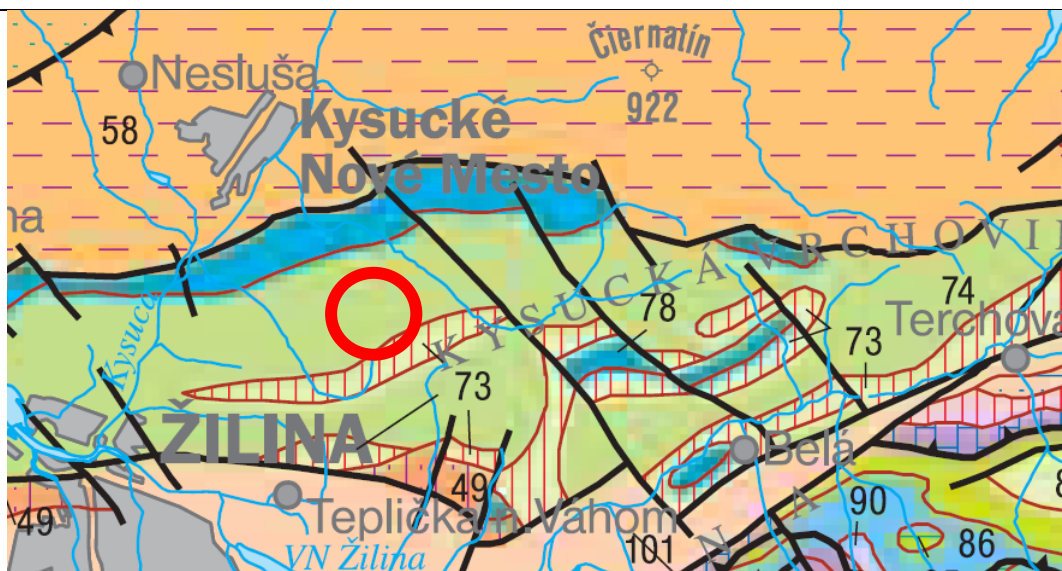
Reliéf ovplyvňuje stabilitu povrchových vrstiev, hydrologické, pôdne a biotické pomery v území. Z geodynamických javov sa vyskytujú svahové poruchy s náhynnosťou na zosuvy a intenzívna výmoľová erózia pri zvýšených prietokoch.

III.1.3 Geologické pomery

Horninové prostredie

Územie údolia Vadičovského potoka je budované horninami charakteristickými pre geologický vývoj tohto regiónu. Základnými geologickými jednotkami, ktoré budujú záujmové územie, sú horniny mezozoika a paleogénu bradlového pásma ako ílovcy, pieskovce, zlepenec flyšového pásma a miestami pestré slieňovce.

Podľa inžiniersko geologickej rajonizácie radíme územie do rajónu predkvartérnych hornín a rajónu ílovcovo-vápencových hornín, regiónu karpatského flyšu a subregiónu bradlového pásma. Predkvartérny podklad podstatnou mierou ovplyvnil charakter kvartérneho pokryvu. Bradlá Kysuckej vrchoviny sú budované odolnými vápencami v okolí s menej odolnými slieňmi, pestrými slieňovcami, vápnitými pieskovcami a ílovcami, s nepravidelným pokryvom bližšie nerozlišených svahovín a sutín. Fluviálne sedimenty sú zastúpené pieskami, piesčitými štrkami bez pokryvu, alebo s pokryvom spraší, sprašových hĺn alebo svahovín.

Mezozoikum a paleogén bradlového pásma:

73	pestré slieňovce („couches rouges“); vrchný alb – spodný mástricht <i>varied marlstones ("couches rouges"); Late Albian – Early Maastrichtian</i>
74	ílovce, slieňovce, pieskovce a zlepenec: flyš („sférosideritové“, „upohlavské“ a pupovské vrstvy, orlovské pieskovce); apt – senón <i>shales, marlstones, sandstones and conglomerates: flysch ("sphaerosiderite", "Upohlav" and Pupov Mbs., Orlové Sandstones); Aptian – Senonian</i>
78	vápnnité pieskovce, škvrnité vápence, rádiolarity a hľuznaté vápence (kysucká sekvencia); hetanž – kimeridž <i>calcareous sandstones, spotted limestones, radiolarites and nodular limestones (Kysuce succession); Hettangian – Kimmeridgian</i>

Obr. 4: **Geologické pomery v záujmovej lokalite v okolí Dolného Vadičova** (zdroj: Atlas krajiny SR, 2002)

Z nerastných surovín je územie Žilinského kraja bohaté na ložiská stavebného kameňa, zásoby štrkopieskov a pieskov. V záujmovej lokalite stavby sa nenachádzajú žiadne oficiálne ložiská surovín.

Seizmicita. Z hľadiska seizmicity sa záujmové územie stavby protipovodňových opatrení nachádza v oblasti seizmického rizika 4°, maximálne 6°EMS 98 (v zmysle STN 73 0036 - Seizmické zaťaženie stavebných konštrukcií).

III.1.4 Klimatické pomery

Klímu oblasti ovplyvňuje výškové rozpätie priľahlého územia. Okolie Dolného Vadičova je zaradené podľa makroklimatickej klasifikácie do chladnej oblasti, mierne chladného okrsku C1, veľmi vlhkého, s priemernou teplotou v lete 12°C až 16°C, v januári -5°C.

Klimatické oblasti Slovenska sú spracované podľa klimatických normálov SHMÚ z obdobia 1961 – 1990, sú definované iba na základe teplotných kritérií.

Zrážkové pomery

V povodí Vadičovského potoka je podľa dlhodobých priemerov množstvo ročných zrážok približne 1000 mm, predpokladané mesačné maximum až 400 mm. Snehová pokrývka trvá v zimnom priemerne 120 – 140 dní. Priemerný ročný úhrn potenciálnej evapotranspirácie je okolo 400 mm.

Názov stanice	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Rok
Nesluša	-3,4	-1,8	1,7	7,2	12,1	15,0	16,5	15,7	11,9	7,5	2,6	-2,0	6,9
Horný Vadičov	-3,6	-2,0	1,4	6,8	12,0	14,8	16,4	15,5	11,7	7,2	2,4	-2,2	6,7

Zdroj: Databáza Klimatologických charakteristik SHMÚ

Obr.5: Tabuľka priemerných mesačných teplôt vzduchu (v °C) za obdobie 1961-2010 na meteorologických staniciach okresu Kysucké Nové Mesto. (zdroj: SHMÚ)

Názov stanice	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Rok
Nesluša	66,0	52,1	63,6	62,0	86,6	99,0	107,9	90,0	76,8	59,5	68,6	71,4	903
Horný Vadičov	67,7	55,8	65,4	64,9	98,3	107,6	121,4	101,2	90,5	65,5	72,6	72,5	983

Zdroj: Databáza Klimatologických charakteristik SHMÚ

Obr.6: Tabuľka priemerných mesačných úhrnov zrážok (v mm) za obdobie 1981-2010 na zrážkomerných staniciach okresu Kysucké Nové Mesto. (zdroj: SHMÚ)

Názov stanice	XI	XII	I	II	III	IV	Rok
Nesluša	6,9	17,5	23,6	22,6	12,5	1,6	81
Horný Vadičov	7,2	17,7	23,6	22,5	13,6	2,6	84

Zdroj: Databáza Klimatologických charakteristik SHMÚ

Obr. 7: Tabuľka priemerného počtu dní so snehovou pokrývkou v mesiaci za obdobie 1981-2010 na zrážkomerných staniciach okresu Kysucké Nové Mesto. (zdroj: SHMÚ)

Územie zasiahnu často v letnom období intenzívne lejaky s vysokým zrážkovým úhrnom a tie potom spôsobujú bleskové povodne. Po zimách s vyššou snehovou pokrývkou je územie ohrozené povodňami aj pri náhlom jarnom oteplení a topení snehu.

III.1.5 Hydrologické pomery

Riešené územie spadá podľa hydrogeologickej rajonizácie do hydrogeologického rajónu „PQ 028 Paleogén a kvartér povodia Kysuce“. Z hľadiska širších vzťahov patrí dotknuté územie k Čiernomorskému úmoriu - dunajskému, do ktorého ústia rieky z rozvodnice v okrese Kysucké Nové Mesto. Územie a povodie Vadičovského potoka patrí do povodia Váhu - hydrogeologické označenie 4-21-01-038, ktorý je zaradený medzi vodohospodársky významné toky, povodie Kysuce je označené č. 4-21-06.

Režim odtoku je dažďovo-snehový, s vysokou vodnosťou v jarnom období (marec – apríl). Najvyššie dlhodobé priemerné mesačné prietoky sú v marci, najnižšie dlhodobé priemerné mesačné prietoky sú v novembri. Výrazné podružné zvýšenie vodnosti je koncom jesene a začiatkom zimy.

Vadičovský potok pramení v Kysuckej vrchovine v niekoľkých pramenných oblastiach. Za oficiálny prameň sa považuje juhozápadné úpätie Bieleho vrchu (785 m) v nadmorskej výške cca 730 m n. m. Ďalšie pramene sa nachádzajú pod vrchom Obelec (841 m) a Brehy (788 m). V Hornom Vadičove priberá ľavostranný tok Dlhý potok s pramennou oblasťou pod vrchom Zlieň (765 m) a spod sedla Žiarce. V dolnej časti Horného Vadičova priberá ľavostranný prítok Nededzský jarok. V záujmovej lokalite zámeru, cca v strednej časti, priberá predmetný tok významný pravostranný prítok s pramennou oblasťou pod L'adonhorou (999 m). Od pramenných oblastí priteká do Vadičovského potoka ešte niekoľko bezmenných prítokov a odvodňuje pomerne rozsiahle hornaté územie s výškou takmer 1000 m n. m. V hornej časti toku smeruje Vadičovský potok na severozápad, potom sa stáča k juhozápadu a pod obcou Horný Vadičov tečie prevažne severozápadným smerom. Potok preteká Vadičovským údolím viacerými obcami – cez Horný Vadičov, Dolný Vadičov, Lopušné Pažite, Radoľu a na okraji Kysuckého Nového Mesta sa vlieva do Kysuce. Tok radíme s dĺžkou 14,8 km – od prameňa po ústie do Kysuce k tokom IV. rádu.

Hydrologické údaje Vadičovského potoka

Dolný Vadičov - rkm 7,00

Plocha povodia: 22,07 km²

Hydrologické číslo : 4-21-06-104

Q_N – priemerné prietoky dosiahnuté alebo prekročené priemerne raz za (m³/s)

Q ₁	Q ₅	Q ₁₀	Q ₂₀	Q ₅₀	Q ₁₀₀
10	27	36	46	52	74

Dolný Vadičov - rkm 6,50

Plocha povodia: 484,11 km²

Hydrologické číslo : 4-21-06-060

Q_N – priemerné prietoky dosiahnuté alebo prekročené priemerne raz za (m³/s)

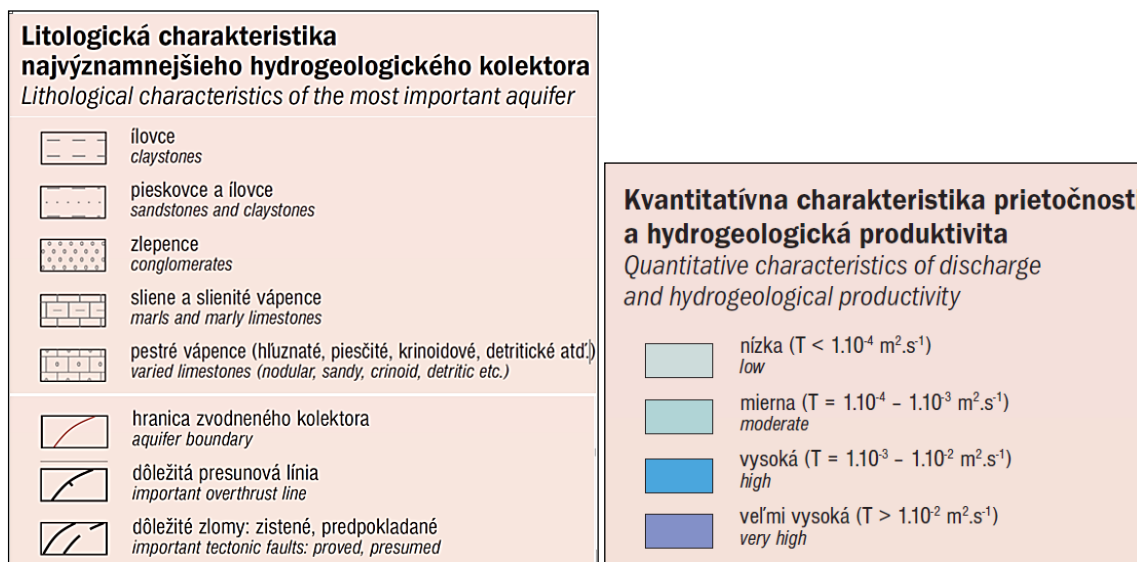
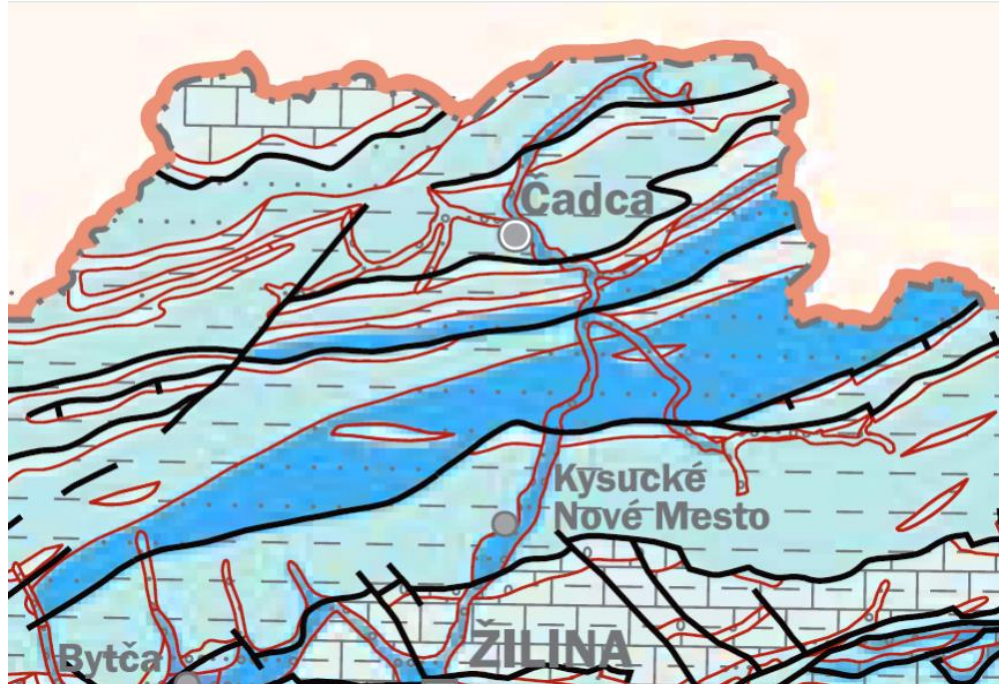
Q ₁	Q ₅	Q ₁₀	Q ₂₀	Q ₅₀	Q ₁₀₀
11,5	28,5	39,5	52,0	69,0	84,0

Podzemné vody

Výška hladiny podzemnej vody je závislá od atmosférických pomerov v časovom úseku a v priebehu roka sa mení. Na nepriepustných horninách a pôdach sa podzemné vody často menia na povrchové, preto sa dá pri zvýšenom objeme podzemných vôd očakávať aj zvýšenie stavov v tokoch. Na flyšových horninách sú nepriaznivé podmienky pre výskyt významných zásob podzemných vôd, ich režim je závislý na intenzite zrážok. Pramene sa vyskytujú vzácné na styku pieskovcov s ílovcami, ale sú málo výdatné.

Kvantitatívna charakteristika prietochnosti podzemných vôd v okolí Dolného Vadičova je nízka až mierna ($T = 1 \cdot 10^{-4} - 1 \cdot 10^{-3} \text{ m}^2 \cdot \text{s}^{-1}$).

Litologická charakteristika najvýznamnejšieho hydrogeologického kolektora je tvorená prevažne ílovcami, slieňmi a slienitými vápencami. Územím prechádza aj niekoľko významných zlomov. Priemerný ročný špecifický odtok z územia je 15 - 20 l.s⁻¹.km⁻², minimálny 364-denný špecifický odtok 1-2 l.s⁻¹.km⁻².

Obr. 8: Hydrologické pomery povodia Kysuce a Vadičovského potoka. (zdroj: Atlas krajiny SR, 2002)

Geotermálne vody

Geotermálne vody ani prírodné minerálne liečivé vody sa v konkrétnej posudzovanej oblasti v k. ú. Dolný Vadičov podľa dostupných zdrojov nenachádzajú. Na flyši sú podmienky pre vytváranie minerálnych prameňov problematickejšie.

Prírodné minerálne liečivé vody, ani pásma hygienickej ochrany sa v posudzovanej oblasti nenachádzajú.

III.1.6 Pôdne pomery

Vlastnosti pôd závisia od ich vývoja a vstupných pôdotvorných činiteľov ako aj podmienok prostredia. Dôležitý je predovšetkým geologický podklad, ale na vznik pôd pôsobia všetky zložky prírodného prostredia ako aj činnosť človeka.

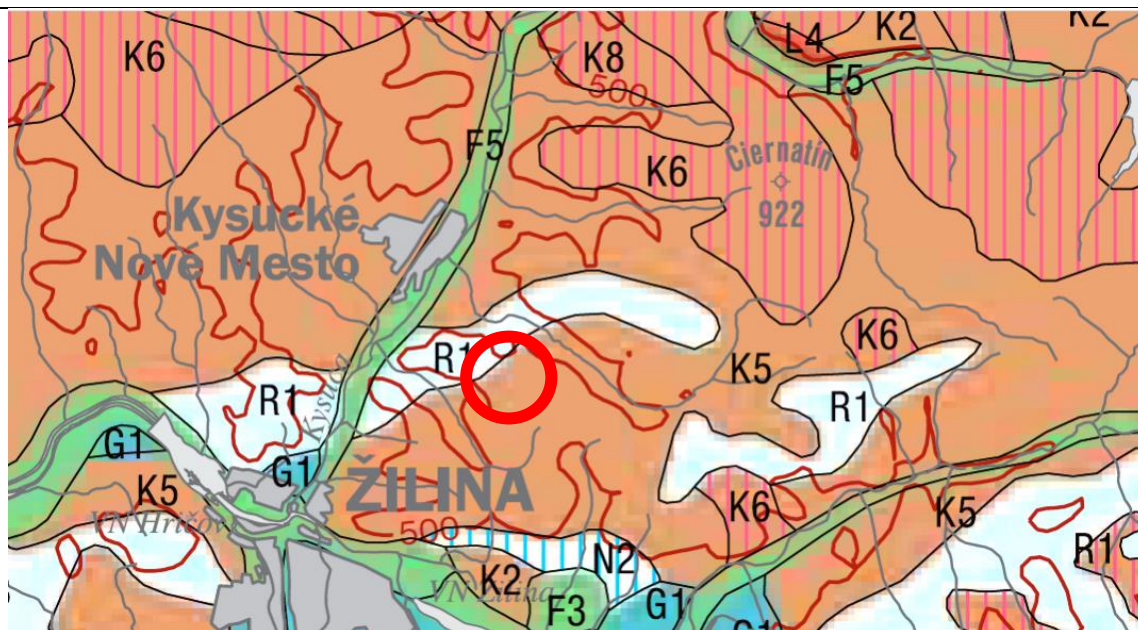
Oblasť Vadičovského údolia patrí do pôdnoekologickej oblasti Karpaty, podoblasti kotliny stredne vysokého stupňa, regiónu Kysucká vrchovina. Zastúpenie pôdných jednotiek na území Slovenska je vyjadrené pôdnymi asociáciami tvoriacimi mapové jednotky. Pôdne druhy určujeme podľa zrnitosti, pôdne typy podľa pôdotvorného procesu (Lukniš, Mičian, 1972). Zloženie pôd a ich skeletnosť závisí od horninového zloženia, reliéfu, geomorfologických procesov, podnebia, pôsobenia rastlín a mikroorganizmov, látkovej výmeny a hydrologických pomerov. Illimerizáciou sa ílovité častice pôdy posúvajú do spodných vrstiev a dochádza k ich nepriepustnosti, čo spôsobuje zaglejenie pôd. Na poľnohospodársky využívaných pozemkoch obsah živín a pôdna reakcia závisí tiež od množstva a spôsobu hnojenia.

Podľa Morfogenetického klasifikačného systému pôd Slovenska (VÚPOP Bratislava, 2000) v oblasti Kysuckej vrchoviny a okolí Dolného Vadičova prevládajú pôdy vrchovín a kotlín, ktoré sú podľa pôdno-ekologických jednotiek zaradené medzi:

- kambizeme a to kambizeme pseudoglejové nasýtené, sprievodné pseudogleje modálne a kultizemné, lokálne gleje zo zvetralín rôznych hornín
- redziny a kambizeme redzinové v dolnej časti toku pod obcou

Najrozšírenejším pôdnym typom v širšom okolí sú kambizeme, prevažujú hlavne na lesných pozemkoch. Hnedé pôdy sú v území poľnohospodársky využívané prevažne ako lúky a pasienky, na menších plochách čiastočne ako orná pôda.

Uvedené pôdne druhy sú často zamokrené, vlhkostný režim pôd je charakterizovaný ako „vlhký“, priepustnosť je stredná, retenčná schopnosť veľká. Zrnitostná trieda je hlinitá až piesčito-hlinitá, pôdy sú neskeletnaté až slabo kamenité, v priemere s nízkym obsahom humusu (1-5%). Hrúbka humusového horizontu je pomerne plytká, len okolo 20 cm, čo ovplyvňuje pomerne malú úrodnosť pôd. Pôdna reakcia je slabo až stredne kyslá (pH 5,5 – 6,5).

Kambizeme

Cambisols

a) prevažne nasýtené

kambizeme pseudoglejové nasýtené, sprievodné pseudogleje modálne a kultizemné, lokálne gleje; zo zvetralín rôznych hornín
Stagni-Eutric Cambisols, associated with Eutric Planosols, local Haplic Gleysols; from weathering products of various rocks

Rendziny

Rendzic Leptosols

rendziny a kambizeme rendzinové, sprievodné litozeme modálne karbonátové, lokálne rendziny sutinové; zo zvetralín pevných karbonátových hornín
Rendzic Leptosols and Eutric Cambisols, associated with Rendzi-Lithic Leptosols, local Skeli-Rendzic Leptosols; from weathering products of solid carbonate rocks

Obr. 9: Typy pôd v záujmovej lokalite v okolí Dolného Vadičova (zdroj: Atlas krajiny SR, 2002)

III.1.7 Biota

Na Slovensku sa stretávajú prvky panónskej a karpatskej flóry, ale aj alpské a mediteriálne druhy, rastúce na rozličných typoch biotopov (na poliach, ruderálnych stanovištiach, v stojatých vodách, na stepných stráňach, skalnatých a sutinových stanovištiach, v listnatých a ihličnatých lesoch, na subalpínskych a alpínskych lúčach) od nížin až po vysokohorský vegetačný stupeň. Vďaka svojim klimatickým podmienkam - oceánickému a orografickému vplyvu disponuje Slovensko veľkou diverzitou rastlinstva.

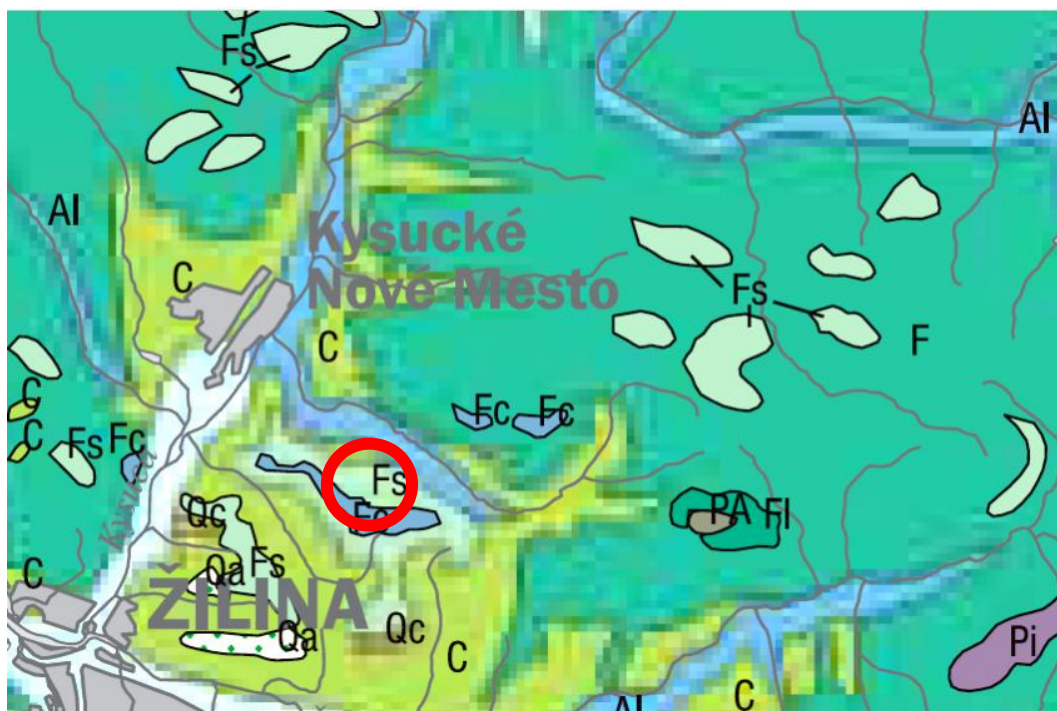
Vegetácia a flóra

Podľa fyto geografického členenia Európy patrí dotknuté územie Slovenska, konkrétne okolie Dolného Vadičova, do holoarktickej oblasti, eurosibírskej podoblasti, stredoeurópskej provincie, západokarpatskej flóry (Carpaticum occidentale), obvodu flóry vnútrokarpatských kotlín (Intercarpaticum). Podľa fyto geograficko-vegetačného členenia patrí územie do bukovej zóny, flyšovej oblasti, okresu Kysucká vrchovina.

Oblasť radíme do bukového vegetačného stupňa, ktorý v podmienkach Kysúc vystupuje od 450 do 800 m n. m.. Vegetačný stupeň predstavuje tiež prirodzenú vegetáciu určitej klimatickej oblasti, ktorú ovplyvňuje viac klimatických faktorov, napr. nadmorská výška a expozícia. Pre vegetačný stupeň sú charakteristické prevládajúce

dreviny na normálne vyvinutých pôdach. Prirodzené areály lesných drevín predstavujú územia ich pôvodného výskytu pri súčasných podmienkach prostredia. Charakter vegetácie závisí tiež od horninového podkladu, polohy a klimatických podmienok.

Na území Slovenska prešla vegetácia zložitým vývojom, pôvodné lesné spoločenstvá menili svoju štruktúru a v hospodársky využívanej krajine človek premenil lesy na lúky, pasienky a ornú pôdu na pestovanie kultúrnych rastlín. Pôvodné lesné spoločenstvá typické pre dané územie nazývame potenciouálnou vegetáciou, ktorá by existovala v krajine bez zásahu človeka.

Legenda:

AI	<p>jelšové lesy na nivách podhorských a horských vodných tokov <i>Alnetum glutinosae, Aegopodio-Alnetum glutinosae, Salicion triandrae p. p., Salicion eleagni</i> <i>(Alnus glutinosa, Alnus incana, Fraxinus excelsior, Salix fragilis, Prunus padus, Carpinus betulus, Aegopodium podagraria, Matteuccia struthiopteris)</i> alder submontane and mountain floodplain forests</p>
C	<p>karpatské dubovo-hrabové lesy <i>Cerri pilosae-Carpinetum, syn. Quercus-Carpinetum medioeuropaeum</i> (<i>Quercus petraea, Carpinus betulus, Tilia cordata, Acer campestre, Carex pilosa, Dentaria bulbifera, Tithymalus amygdaloides</i>) Carpathian oak-hornbeam forests</p>
Fs	<p>podhorské bukové lesy <i>Fagenion p. p., Dentario bulbiferae-Fagetum</i> (<i>Fagus sylvatica, Carpinus betulus, Acer platanoides, Carex pilosa, Dentaria bulbifera, Festuca drymeja, Galium odoratum</i>) submontane beech forests</p>
F, A	<p>bukové a jedľovo-bukové lesy <i>Dentario glandulosae-Fagetum</i> (<i>Fagus sylvatica, Acer pseudoplatanus, Tilia cordata, Abies alba, Dentaria glandulosa, Dentaria enneaphyllos</i>) beech and fir-beech forests</p>
Fc	<p>bukové lesy na vápencových a dolomitových podlažiach <i>Cephalanthero-Fagenion</i> (<i>Fagus sylvatica, Pinus sylvestris, Lonicera xylosteum, Rhamnus cathartica, Laserpitium latifolium, Hordelymus europaeus, Cephalanthera damasonium, Cephalanthera rubra</i>) calciphilous beech forests</p>

Obr. 10: Potencionálna prirodzená vegetácia v okolí Vadičovského potoka (zdroj: Atlas krajiny SR, 2002)

Územie patrí podľa vegetačno-rekonštrukčnej mapy klimaxových rastlinných spoločenstiev do oblasti s pôvodnou prirodzenou vegetáciou karpatského subregiónu. V oblasti sa vyskytovali bukové a jedľové lesy kvetnaté (Eu-Fagenion), ktoré prechádzali do floristicky chudobných bukových kyslomilných lesov podhorských (Luzulo-Fagenion). Dnes prevládajú na lesných pôdach smrečiny so smrekom obyčajným (*Picea abies*), ktoré vznikli na pôvodných plochách sekundárnou výsadbou.

V alúviu podhorských a horských tokov predstavovali potencionálnu vegetáciu pôvodné lužné jelšové lesy podhorské a horské (*Alnetum glutinosae*, *Aegopodio-Alnetum glutinosae*, *Salicion triandrae* p.p., *Salicion eleagni*). Zvyšky lužných lesov podhorských až horských sa zachovali hlavne pozdĺž tokov.

Vegetácia v záujmovom území je výrazne ovplyvnená činnosťou človeka. V časoch valašskej a kopaničiarskej kolonizácie boli pôvodné lesy rúbané a premenené na poľnohospodársku pôdu a sekundárne lesy.

Vegetáciu v krajine môžeme rozdeliť podľa tvaru na líniovú, plošnú, skupinovú a bodovú (solitéry) Podľa vzrastu na vysokú, stredne vysokú, nízku a trávnaté plochy. Podľa funkcie na izolačnú (krycia), hygienickú, sprievodnú zeleň komunikácií a líniových objektov, estetickú, architektonickú a pod.

Podľa umiestnenia vegetáciu delíme na lesnú, nelesnú drevinovú, brehovú porasty, sprievodnú zeleň sídiel – záhrady, parky, cintoríny atď., ktorú nazývame aj verejnú zeleň. Rozdelenie je vytvorené z pohľadu človeka, tieto skupiny sa navzájom dopĺňajú a prelínajú, ale vegetácia má v území hlavne významnú biologickú funkciu.

V území so stavebným zámerom sa nachádzajú už len druhotné porasty, kde okrem intravilánov obcí prevládajú hlavne trvalé trávne porasty – pasienky a lúky. Čiastočne sa zachovali pôvodné porasty len v alúviu tokov a to opätovným samonáletom z vyšších polôh. V pásach pozdĺž vodných tokov sa vyvinuli na podmáčaných a zaplavovaných alúviách porasty s prevahou vrb – vrba biela (*Salix alba*), vrba krehká (*Salix fragilis*), vrba purpurová (*Salix purpurea*), vrba rakytová (*Salix caprea*), častý je výskyt jelše sivej (*Alnus incana*), dobre zmladzuje aj javor horský (*Acer pseudoplatanus*), jarabina vtáčia (*Sorbus aucuparia*), brezy (*Betula* sp.), jaseň štíhly (*Fraxinus excelsior*) a pod.

Porasty okolo Vadičovského potoka boli v zastavanom území v minulosti opakovane rúbané pre zisk dreva ako suroviny a paliva. Brehové porasty až v súčasnosti podliehajú náležitej ochrane, ale v intravilánoch obcí nie je dostatočný priestor na funkčnú a z prírodovedného hľadiska vyhovujúcu vegetáciu.

Druhovú zložku drevín na brehoch Vadičovského potoka v záujmovom území zámeru je uvedené v zjednodušenom inventarizačnom prieskume v tabuľkovej forme a tvorí súčasťou tejto kapitoly.

Charakteristika drevín v Dolnom Vadičove v konkrétnej lokalite zámeru:

Zdravotný stav drevín v zastavanom území nie je dobrý. Okolo Vadičovského potoka v záujmovom území - čo predstavuje cca 346 m popri toku, sú dreviny neodborne opílené a na pravom brehu takmer všetky už dávnejšie vyrúbané. Stromy a kríky sú nahradené na väčšine plôch stavebnými prvkami na ochranu pred povodňami.

Úprava drevín, prevažne na ľavom brehu, nie je len nevhodne realizovaná, ale navyše sú existujúce stromy, žiaľ, odsúdené na výrub kvôli elektrickým prípojkám - nadzemným NN vedeniam k rodinným domom. Už v dnešnej dobe stromy schnú,

pretože sa pre opakované pílenie pod elektrickými drôtmi nemôžu dostatočne rozvinúť. Je dosť prekvapivé, že správca energetických sietí už dávnejšie túto dosť nebezpečnú situáciu neriešil tak ako v iných regiónoch. Nakoľko nie je zrejme možné uvedené prípojky elektrického vedenia riešiť iným spôsobom, ideálne by bolo vegetáciu popod vedenie riešiť výsadbou iba vzrastovo nižšou vegetáciou, napríklad živými plotmi z pôvodných drevín, ktoré znášajú orezávanie.

Tabuľka druhového zloženia drevín okolo Vadičovského potoka s plánovanou protipovodňovou úpravou brehov pre stavbu: „Dolný Vadičov – protipovodňová ochrana obce“:

druh dreviny	strom (S) ker (K)	obvod kmeňa v cm	výška v m	plocha v m ²	poznámka
Dreviny na pravom brehu:					
lipa veľkolistá (<i>Tilia platyphylla</i>)	S	115	10	-	Zachová sa
jaseň štíhly (<i>Fraxinus excelsior</i>)	K	-	2	2	
vřba biela (<i>Salix alba</i>)	K	-	1	3	
jaseň štíhly (<i>Fraxinus excelsior</i>)	K	-	2	1	
svřb krvavý (<i>Swida sanguinea</i>)	K	-	1	1	
vřba biela (<i>Salix alba</i>)	S	40	3	-	
slivka domáca (<i>Prunus domestica</i>)	S	32	3	-	
slivka domáca (<i>Prunus domestica</i>)	S	29	3	-	
javor horský (<i>Acer pseudoplatanus</i>)	S	12	3	-	
vřba biela (<i>Salix alba</i>)	S	11	2	-	
vřba biela (<i>Salix alba</i>)	S	12	2	-	
vřba biela (<i>Salix alba</i>)	S	10	2	-	
vřba biela (<i>Salix alba</i>)	S	13	2	-	
vřba biela (<i>Salix alba</i>)	S	11	2	-	
vřba biela (<i>Salix alba</i>)	S	12	2	-	
vřba biela (<i>Salix alba</i>)	K	-	1	5	
vřba biela (<i>Salix alba</i>)	K	-	3	1	
čremcha obyčajná (<i>Padus avium</i>)	S	17	3	-	

Dolný Vadičov– úrotipovodňová ochrana obce

čremcha obyčajná (<i>Padus avium</i>)	K	-	3	3	
slivka domáca (<i>Prunus domestica</i>)	S	19	3	-	
slivka domáca (<i>Prunus domestica</i>)	S	24	3	-	
vřba (<i>Salix sp.</i>)	S	37	4	-	
slivka domáca (<i>Prunus domestica</i>)	S	18	3	-	
slivka domáca (<i>Prunus domestica</i>)	S	19	3	-	
jaseň štřihly (<i>Fraxinus excelsior</i>)	S	87	4	-	opřený
slivka domáca (<i>Prunus domestica</i>)	S	12	3	-	
javor horský (<i>Acer pseudoplatanus</i>)	K	-	1	2	
vřba biela (<i>Salix alba</i>)	K	-	1	2	
vřba biela (<i>Salix alba</i>)	K	-	2,5	3	6 ks vysadených na spevnenie brehu
jedľa biela (<i>Abies alba</i>)	S	28	4	-	
jaseň štřihly (<i>Fraxinus excelsior</i>)	S	14,12, 15,13,	4	-	spřený, viacmeň po zmladení
jaseň štřihly (<i>Fraxinus excelsior</i>)	S	32	4	-	
Dreviny na ľavom brehu:					
vřba biela (<i>Salix alba</i>)	K	-	1	3	
orech kráľovský (<i>Juglans regia</i>)	S	48, 42, 55	6	-	trojitý
slivka domáca (<i>Prunus domestica</i>)	S	21	3	-	
slivka domáca (<i>Prunus domestica</i>)	S	18	2	-	
slivka domáca (<i>Prunus domestica</i>)	S	32	3	-	
slivka domáca (<i>Prunus domestica</i>)	S	29	3	-	
tuja západná (<i>Thuja occidentalis</i>)	K	-	1	0,5	
javor horský (<i>Acer pseudoplatanus</i>)	S	18	3	-	
vřba biela (<i>Salix alba</i>)	S	65	10	-	
vřba biela (<i>Salix alba</i>)	S	58, 56	9	-	dvojitý
vřba biela (<i>Salix alba</i>)	K	-	1	2	
agát biely (<i>Robinia pseudoacacia</i>)	S	41	4	-	
javor horský (<i>Acer pseudoplatanus</i>)	K	-	2	1	
lipa veľkolistá (<i>Tilia platyphylla</i>)	S	17	3	-	

Dolný Vadičov– úrotipovodňová ochrana obce

lipa veľkolistá (<i>Tilia platyphylla</i>)	S	78	6	-	
agát biely (<i>Robinia pseudoacacia</i>)	S	39	3	-	
lipa veľkolistá (<i>Tilia platyphylla</i>)	S	29	4	-	
jaseň štíhly (<i>Fraxinus excelsior</i>)	K	-	3	1	
jaseň štíhly (<i>Fraxinus excelsior</i>)	K	-	3	1	
agát biely (<i>Robinia pseudoacacia</i>)	S	97	4	-	poškodený, schne
smrek pichľavý (<i>Picea pungens</i>)	S	26	3	-	
zob vtáčí (<i>Ligustrum vulgare</i>)	K	-	1	7	živý plot
čerešňa vtáčia (<i>Cerasus avium</i>)	S	13	3	-	
borovica lesná (<i>Pinus sylvestris</i>)	S	42	5	-	
lipa veľkolistá (<i>Tilia platyphylla</i>)	S	98	8	-	pekná koruna
borievka (<i>Juniperus sp.</i>)	K	-	2	1,5	
lieska obyčajná (<i>Corylus avellana</i>)	K	-	2	2	opílená
lipa veľkolistá (<i>Tilia platyphylla</i>)	S	89, 91	5	-	dvojitá, opílená
javor horský (<i>Acer pseudoplatanus</i>)	K	-	1,5	1	
sumach pálkový (<i>Rhus typhina</i>)	S	15	2	-	introdukovaný
javor horský (<i>Acer pseudoplatanus</i>)	S	43	4	-	opílený
javor horský (<i>Acer pseudoplatanus</i>)	S	38	3	-	opílený
agát biely (<i>Robinia pseudoacacia</i>)	S	34	5	-	opílený
agát biely (<i>Robinia pseudoacacia</i>)	S	87	4	-	opílený
javor horský (<i>Acer pseudoplatanus</i>)	S	64, 41	6	-	dvojitý, opílený, koruna v NN vedení
breza (<i>Betula sp.</i>)	S	26	3	-	výrazne orezané koruny všetkých mladých briez pod elektrickým vedením
breza (<i>Betula sp.</i>)	S	25	2	-	
breza (<i>Betula sp.</i>)	S	18	2	-	
breza (<i>Betula sp.</i>)	S	22	2	-	
breza (<i>Betula sp.</i>)	S	18	2	-	
breza (<i>Betula sp.</i>)	S	19	2	-	
breza (<i>Betula sp.</i>)	S	21	2	-	
slivka domáca (<i>Prunus domestica</i>)	S	35	5	-	
slivka domáca (<i>Prunus domestica</i>)	S	38	6	-	
vřba biela (<i>Salix alba</i>)	K	-	1,5	1	
javor horský (<i>Acer pseudoplatanus</i>)	S	24	4	-	

Dolný Vadičov– úrotipovodňová ochrana obce

javor horský (<i>Acer pseudoplatanus</i>)	S	31	5	-	
javor horský (<i>Acer pseudoplatanus</i>)	K	-	1	0,5	
lipa veľkolistá (<i>Tilia platyphylla</i>)	S	98	5	-	
hrab obyčajný (<i>Carpinus betulus</i>)	K	-	1	20	Živý plot
vřba biela (<i>Salix alba</i>)	K	-	1	4	
jaseň štíhly (<i>Fraxinus excelsior</i>)	K	-	2	3	
javor horský (<i>Acer pseudoplatanus</i>)	K	-	1	3	
slivka domáca (<i>Prunus domestica</i>)	S	52	3	-	
javor horský (<i>Acer pseudoplatanus</i>)	S	25	4	-	
vřba biela (<i>Salix alba</i>)	S	82	6	-	opílený, schne
jaseň štíhly (<i>Fraxinus excelsior</i>)	S	49	3	-	opílený
svřb krvavý (<i>Swida sanguinea</i>)	K	-	1	1	
jarabina vtáčia (<i>Sorbus aucuparia</i>)	K	-	1	0,5	
agát biely (<i>Robinia pseudoacacia</i>)	S	91	3		výrazne opílené stromy pod elektrickým vedením
agát biely (<i>Robinia pseudoacacia</i>)	S	88	4		
lipa veľkolistá (<i>Tilia platyphylla</i>)	S	75	4		
agát biely (<i>Robinia pseudoacacia</i>)	S	92	4		
agát biely (<i>Robinia pseudoacacia</i>)	S	90	4		
agát biely (<i>Robinia pseudoacacia</i>)	K	-	2	2	
javor horský (<i>Acer pseudoplatanus</i>)	S	97	4		

Poznámky:

- Jedným z mála kvalitných stromov je vzrastlá lipa veľkolistá (*Tilia platyphylla*) na pravom brehu pri štátnej ceste III. triedy 2054, cca na rkm 7,00. Požiadavka o zachovanie dreviny bola projektantom akceptovaná a okolo lipy je navrhnutý obchvat protipovodňového múru na ochranu koreňového systému stromu.
- Požiadavku na zachovanie kvalitného hrabového živého plota na ľavom brehu toku zatiaľ nevieme dostatočne garantovať, ale takýto typ drevinovej vegetácie je asi najvhodnejším riešením v území s množstvom drôtov elektrických NN prípojk.

Obr. 11 a 12: Najkvalitnejšou drevinou na celom úseku je lipa veľkolistá medzi štátnou cestou a potokom. Nachádza sa na nej aj turistická značka a predpokladáme, že ako lokálna dominanta má pre obyvateľov aj iné než prírodovednú hodnotu.

Obr. 13 a 14: Vhodným riešením výsadby v území s pomerne hustou sieťou elektrických prípojok sú živé ploty. Konkrétny hrabový živý plot má v lokalite perspektívu, navyše je to pôvodný druh dreviny.

Fauna

Dnešné zloženie fauny Kysúc je výsledkom dlhodobého vývoja v dobách, keď sa menili klimatické, pôdne a vegetačné podmienky. Významným činiteľom ktorý ovplyvňoval zmeny v pôvodných biotopoch a druhovom zložení fauny bol človek, ktorý krajinu formuje už niekoľko storočí.

Zoogeograficky patrí v rámci fauny Slovenska okolie Čadce podľa členenia paleoarktu do terestrického biocyklu Eurosibírskej podoblasti, provincie listnatých lesov, podkarpatský úsek. Podľa zoogeografického členenia limnického biocyklu do Euromediterárnej podoblasti, Atlantobaltickej provincie, západného Rýnskeho úseku, pontokaspickej provincie, podunajského okresu – stredoslovenská časť.

Fauna Slovenska je výsledkom dlhého vývoja, podstatný význam mal najmä vývoj v postglaciáli, geografická poloha a reliéfové pomery územia. Všetky tieto faktory podmienili existenciu bohatej a pestrej fauny. Podľa súčasných odhadov tvorí faunu

Slovenska vyše 40 000 druhov, čo je skôr dolná než horná hranica odhadu. Na Slovensku sú chránené všetky druhy plazov i obojživelníkov.

Zo zoogeograficky a faunisticky významných druhov sa v širšom okolí záujmového územia nachádzajú dravé vtáky, ktoré sú významnými indikátormi stavu životného prostredia, obojživelníky – salamandra škvrnitá (*Salamandra salamandra*), skokan hnedý (*Rana temporaria*), mlok hrebenatý (*Triturus cristatus*) - náš najväčší mlok, ktorý vodné prostredie využíva počas jarného rozmnožovania a iné.

Početnú skupinu v území predstavujú vodné bezstavovce, medzi ohrozené druhy v oblasti radíme napr. vážky ako šidlovka hnedá (*Sympecma fusca*) a šidielko *Coenagrion ornatum*, či potočníka *Oxyethira falcata*. Príčiny ohrozenia spočívajú v znečistení tokov, zániku mokradných stanovišť a v regulácii vodných tokov.

Fauna v dotknutom území je ovplyvnená výraznou urbanizáciou so zoocenózami ľudských sídiel. Vzhľadom na zmenené prostredie z prírodného na zastavané, či už súkromnými rodinnými domami, dopravnými líniami a inými stavbami je biodiverzita pomerne chudobná. Zo zoogeografických prvkov sa môžeme stretnúť na lokalitách s kozmopolitnými a synantropnými druhmi.

V lesných komplexoch, kde je zastúpených viacero typov živočíšnych spoločenstiev sú zoocenózy s európskymi, palearktickými a holarktickými druhmi. V záujmovom území, ktoré tvorí len intravilán obce Dolný Vadičov dominujú zoocenózy ľudských sídiel a záhrad, v podstatne menšej miere aj zoocenózy brehových porastov a vôd.

Zoocenózy ľudských sídiel. Zastavaná časť územia Dolný Vadičov poskytuje útočisko mnohým druhom, ktoré našli v miestnych stavbách úkryty a v odpadkoch zdroj potravy. Navyše sú chránené pred predátormi z prírodného prostredia. Takto sa prispôbil napríklad, havran poľný (čierny) (*Corvus frugilegus*), vrabec domový (*Passer domesticus*), hrdlička poľná (*Streptopelia turtur*), myš domová (*Mus musculus*), potkan hnedý (*Rattus norvegicus*), lastovička obyčajná (*Hirundo rustica*), belorítka obyčajná (*Delichon urbica*), lasica obyčajná (*Mustela nivalis*), jež východoeurópsky (*Erinaceus europeus*), netopier veľký (*Myotis myotis*).

Zoocenózy vôd. Toky v území sú prirodzenými migračnými cestami a biokoridormi vodných, ale aj iných druhov živočíchov. Sprievodným znakom tokov je pobrežná vegetácia, v ktorej nachádzajú tieto druhy skrýše i obydlie. Typickými vodnými druhmi sú efeméry (*Ephemeroptera*), potočníky (*Trichoptera*), pošvatky (*Plecoptera*), vážky (*Odonata*), druhy zoobentosu, ryby (*Osteichthyes*), obojživelníky (*Amphibia*), z cicavcov napr. vzácna vydra riečna (*Lutra lutra*).

Konkrétne v zastavanom území zámeru je biota veľmi chudobná, i keď sporadicky nemožno vylúčiť prítomnosť uvedených druhov, ktoré môžu príležitostne územím migrovať z okolitej krajiny.

Vadičovský potok je lososovým rybárskym revírom, vedeným pod č. 3-4550-4.

Zoocenózy polí sú výrazne ovplyvnené činnosťou človeka, majú menšiu diverzitu ako predchádzajúce, ale niektoré druhy sa dokázali zmeneným podmienkam natoľko prispôbiť, že môžeme hovoriť až o premnožení. Početnosť druhov a jedincov závisí od intenzity hospodárenia. Typickými druhmi polí sú blanokrídlovce (*Hymenoptera*), dvojkridlovce (*Diptera*), chrobáky (*Coleoptera*), vošky (*Aphinidea*), jež bledý (*Erinaceus concolor*), lasica myšožravá (*Mustela nivalis*), hraboš poľný (*Microtus arvalis*) atď. a mnohé druhy vtákov.

Zoocenózy lesov. Vo vyšších polohách, hlavne v hornej časti katastrálneho územia nadväzujú lesné biotopy. Niektoré druhy často prechádzajú zo susedných biotopov do zastavaného územia, hlavne v nepriaznivých klimatických podmienkach. Bežnými druhmi, ale nemenej vzácnymi sú sýkorka veľká (*Parus major*), sýkorka uhliarka (*Parus ater*), sýkorka chochlatá (*Parus cristatus*), sýkorka čiernohlavá (*Parus montanus*), ďateľ veľký (*Dendrocopos major*), myšiak hôrny (*Buteo buteo*), jastrab veľký (*Accipiter gentilis*), veverica stromová (*Sciurus vulgaris*), líška hrdzavá (*Vulpes vulpes*), vretenica obyčajná (*Vipera berus*).

Vo Vadičovskom potoku sa vyskytuje z chránených druhov preukazne **rak riečny (*Astacus astacus*)** a v práci: P. Drengubiak, Z. Václavová: Výskyt raka riečného (*Astacus astacus*) vo Vadičovskom potoku (Orografický celok Kysucká vrchovina), (2021), NATURA TUTELA 25-1, Lipt. Mikuláš, str. 77-85 je intravilán obce Dolný Vadičov (upravená časť koryta nad plánovaným zámerom) uvedený ako lokalita výskytu uvedeného raka , konkrétne: „Profil č.4: PS: 49.266698; 18.8510050, 450 m n. m., DFS 6779.“ Charakteristika lokality: „V tejto časti toku ide o takmer úplne odprírodnené koryto toku. Jeho dno je tvorené miestami makrolitálom (10 %), dominuje však mezolitál (90 %). Vegetácia fanerofytov absentuje, objavuje sa len ojedinele, vodná hladina je priamo otvorená slnečnému žiareniu. Na mapovacom profile sa nachádzalo niekoľko umelých priečných prahov, kde výška vodného stĺpca bola max. do 50 cm. Na dvoch miestach bolo zistené vyústenie septikov do koryta toku.“ „Výskyt raka v uvedenom profile je zrejme spôsobený výskytom množstva úkrytových možností, ktoré vznikli dlhodobou eróziou upraveného koryta toku a zároveň zvýšenou potravnou ponukou v eutrofizovanej časti toku. Zároveň boli v profile č. 4 zaznamenané vyústenia odpadových vôd zo septikov. Synergia faktorov, znečistenie toku, vysoká teplota vody, zníženie hladiny vody v potoku a narušený kyslíkový režim spôsobili v lete r. 2019 na tomto úseku úhyn niekoľkých desiatok jedincov raka riečného.“ „Pre ochranu danej populácie je potrebné zachovanie prírodných podmienok v čo najväčšom rozsahu toku, usmerniť rekonštrukciu či nové úpravy koryta toku v intraviláne tak, aby habitat raka riečného spĺňal požiadavky pre jeho život.“

(Zdroj: https://chkokysuce.sopsr.sk/wp-content/uploads/2022/01/Rak-riecky_Vadicovsky-potok_2021.pdf)

Vzhľadom na uvedené, je nutné v súčinnosti so ŠOP – CHKO Kysuce zabezpečiť pred realizáciou stavby primeranú ochranu raka riečného a v koryte potoka stavebne vytvoriť vhodné úkryty z kameňa.

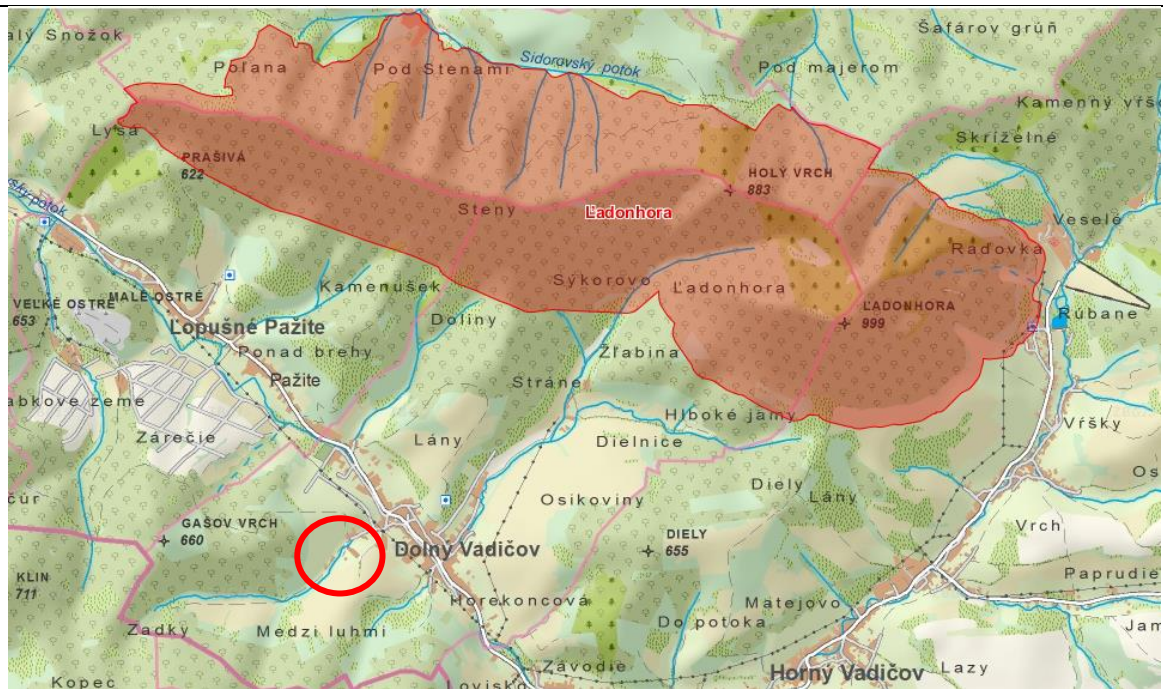
Obr.15 Rak riečny (*Astacus astacus*) na Vadičovskom potoku. Foto: P. Drengubiak

III.1.8. Chránené územia

Konkrétne územie navrhovanej činnosti v obci Dolný Vadičov nepatrí k záujmovým oblastiam ochrany prírody vyššieho stupňa ochrany prírody, v zmysle § 12, zákona NR SR č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny platí v území 1. stupeň ochrany. Nenachádza sa tu žiadne veľkoplošné chránené územie (VCHÚ) ani maloplošné (MCHÚ).

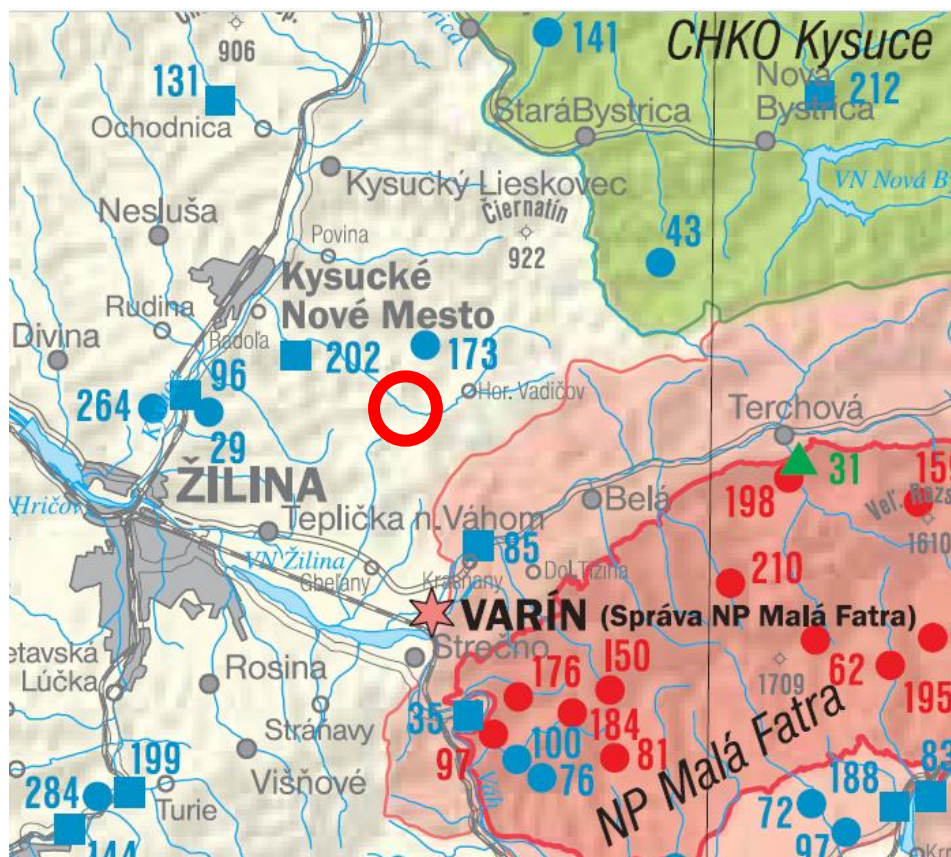
V katastrálnom území sa nachádza chránené územia európskeho významu NATURA 2000 - **SKUEV0834 Ladonhora**, s rozlohou 572,9 ha, k.ú. Budatínska Lehota, Dolný Vadičov, Horný Vadičov, Lopušné Pažite a Povina, územie je v Správe CHKO Kysuce. Predmetom ochrany sú vzácne biotopy európskeho významu: 9180 – lipovo-javorové sutinové lesy, 6510 – nížinné a podhorské kosné lúky, 9130 – bukové a jedľové kvetnaté lúky, 9150 – vápnomilné bukové lesy, 5130 – porasty borievky obyčajnej. Predmetom ochrany sú druhy: vlk dravý (*Canis lupus*), medveď hnedý (*Ursus arctos*), rys ostrovid (*Lynx lynx*), kunca žltobruchá (*Bombina variegata*). Uvedené chránené územie sa nachádza mimo stavebného zámeru a nesúvisí s ním.

Dolný Vadičov– úrotipovodňová ochrana obce

Obr. 16: Územie NATURA 2000 – L'adonhora.

(zdroj: <https://www.soprs.sk/natura/index.php?p=4&sec=5&kod=SKUEV0834>)

Legenda:

- - prírodná rezervácia 173 - PR L'adonhora
- - prírodná pamiatka 202 - PP Veľké Ostré

Obr. 17: Umiestnenie chránených území v okolí Dolného Vadičova. (zdroj: Atlas krajiny SR, 2002)

Najbližšie chránené územia:

Veľkoplošné chránené územia **CHKO Kysuce** ani **Národný park Malá Fatra** nesúvisia s lokalitou zámeru, nakoľko sú dostatočne vzdialené.

Rovnako sú dostatočne vzdialené aj maloplošné územia **PR Ľadonhora** a **PP Veľké Ostré**.

Prírodná rezervácia Ľadonhora sa nachádza v k. ú. Dolný Vadičov, Horný Vadičov a Lopusné Pažite. Územie bolo vyhlásené v roku 1993 na rozlohe 285,74 ha. Predmetom ochrany je zachovanie prirodzených vápencových typologicky pestrých lesných spoločenstiev v oblasti Kysuckej vrchoviny s možnosťou štúdia ekologickej i geografickej variability i porovnania s okolitým vegetačným krytom na flyšovom podklade. Územie tvorí severnú hranicu rozšírenia teplomilných elementov.

Prírodná pamiatka Veľké Ostré sa nachádza v k. ú. Radoľa a bola vyhlásené v roku 1973 na rozlohe 0,05 ha bez ochranného pásma. Predmetom ochrany je ochrana skalnej hradby tvorenej sledom vrstiev druhohorných vápencov bradlového pásma zvýraznenej selektívnou eróziou na vedecko-výskumné, náučné a kultúrno-výchovné ciele.

III.2. Krajina, krajinný obraz, stabilita, ochrana, scenéria

III.2.1. Štruktúra územia a využitie krajiny

Štruktúru (pokryvku) krajiny tvorí primárna krajinná štruktúra, ktorá je tvorená prvkami prírodných pomerov ako horninové podložie, pôdny substrát, reliéf, vodné toky a plochy, vegetácia a fauna, vid' kapitolu III.1. Charakteristika prírodných pomerov. Pôvodne boli plochy širšieho okolia navrhovanej činnosti porastené lesnou vegetáciou.

Druhotná krajinná štruktúra je výsledkom dlhodobého vplyvu antropogénnych aktivít na primárnu krajinnú štruktúru. Tvorí ju súbor hmotných, technických prvkov, ktoré človek čiastočne zmenil, pretvoril, alebo vytvoril úplne nové (urbanizované celky).

Kysuce človek postupne premenil na krajinu s poľnohospodárskou a obytnou funkciou.

Okolie obce Dolný Vadičov patrí k pomerne intenzívne využívaným územiám, okrem lesných komplexov vo vyšších lokalitách katastra. Krajinnú štruktúru naviazanú na zastavané územie a urbanizované celky tvoria prevažne poľnohospodárske plochy - lúky a pasienky s remízkami popri poľných cestách a miestnych tokoch. V údolnej nive, konkrétne okolo Vadičovského potoka, sa nachádza veľmi riedka sprievodná vegetácia a stále upravovaný porast s mladými drevinami. Bezprostredne na brehy sú naviazané stavby a dopravné línie.

III.2.2. Stabilita krajiny

Záujmové územie sa podľa klasifikácie ekologickej stability a prvkov súčasnej krajinej štruktúry radí medzi priestory ekologickejšie stabilné s priaznivou kvalitou priestorovej štruktúry krajiny. Stabilitu podporuje líniová vegetácia okolo tokov, riedka vegetácia popri komunikáciách a v záhradách, trvalé trávne porasty v hornej časti katastra a lesné pozemky vo vyšších polohách.

III.2.3 Územný systém ekologickej stability

Kostru územného systému ekologickej stability (ÚSES) tvoria prvky ÚSES v krajinnom priestore, ktoré tvoria tzv. ekologickejšie sieť. Základné prvky ÚSES tvoria biocentrá, biokoridy a interakčné prvky. Biocentrá a biokoridory sú z hľadiska funkčnosti rozdelené na nadregionálne, regionálne a miestne.

Biocentrum - ekosystém, alebo skupina ekosystémov, ktoré vytvárajú podmienky na trvalé rozmnožovanie, úkryt a výživu živých organizmov a na zachovanie a prirodzený vývoj ich spoločenstiev. Majú charakter jadrových území s prioritnou ekostabilizačnou funkciou.

Biokoridor - priestorovo prepojený súbor ekosystémov, ktorý spája biocentrá a umožňuje migráciu a výmenu genetických informácií živých organizmov a ich spoločenstiev.

Interakčný prvok - ekosystém, jeho prvok, alebo skupina ekosystémov, ktoré sú prepojené na biocentrá a biokoridory a zabezpečujú ich priaznivé pôsobenie na pozmenené, alebo narušené časti krajiny.

V širšom území sa nachádzajú miestne biocentrá vo vyšších polohách. Tvoria dôležité útočisko pre živočíchy aj v poľnohospodársky využívannej krajine, do ktorej migrujú.

Biokoridory miestneho významu spájajú v území biocentrá miestneho významu, nachádzajú sa v podobe brehových porastov popri prítokoch Vadičovského potoka (mimo záujmového územia stavby), popri poľných komunikáciách a terénnych depresiách, kde je dostatok drevín na vytvorenie potrebných úkrytov.

Interakčné prvky tvorí v katastrálnom území Dolného Vadičova solitérna, líniová a skupinová vegetácia v chotári, popri Vadičovskom potoku a jej prítokoch mimo zastavaných území, v terénnych depresiách a iných nerovnostiach terénu. Tvoria ich hlavne samonáletové dreviny na trvalých trávnych porastoch s menej intenzívnym obhospodarovaním. Interakčné prvky v území plnia viacero funkcií - ekostabilizačnú, protieróznú, izolačnú a zvyšujú krajinársku hodnotu územia

V materiáli RÚSES okresu Kysucké Nové Mesto (2020) bolo v širšom okolí stavebného zámeru navrhnuté nadregionálne biocentrum **NRBc1 Ľadonhora – Brodnianka**, ktoré je významným ekostabilizačným prvkom v území.

P.č.	Označenie biocentra	Názov biocentra (aktualizovaný)	RÚSES okresu Žilina (1993), Čadca (1995)/rozloha	RÚSES okresu Žilina, Bytča, Kysucké Nové Mesto (2006)/rozloha	Návrh prvkov ÚSES v ÚPN VÚC Žilinského kraja/rozloha (1998)	GNÚSES (2000)/rozloha	Štúdia Ekologické siete v prihraničnom regióne SR-ČR (2015)/rozloha	Aktualizácia prvkov RÚSES okresu Kysucké Nové Mesto/rozloha
Nadregionálne biocentrá								
1.	NRBc 1	Ľadonhora - Brodnianka	X (Ľadonhora BNr 5)	1503,17 (NRBc 3)	1100,00 (NRBC Ľadonhora-Brodnianka 4/20, 11/20)	1 495,14	1502,90 (NRBc 4)	1408,38

Obr. 18: Tabuľka s označením nadregionálneho biocentra Ľadonhora – Brodnianka.

(zdroj: RÚSES okresu KNM, 2020)

Genofondová lokalita v k.ú. Dolný Vadičov navrhnutá v RÚSES okresu Kysucké Nové Mesto (2020): **GL 40 Genofondová lokalita Steny – Holý vrch – Ľadonhora**
 Výmera: 471,62 ha, k. ú. Horný Vadičov, Dolný Vadičov, Lopušné Pažite, Budatínska Lehota

Charakteristika a zastúpenie biotopov: Komplexy listnatých a zmiešaných bukových a jedľovo-bukových, polosutinových a lípovo-javorových sutinových lesov Ls 4 s penovcovými prameniskami a chránenými druhmi z čeľade vstavačovitých a i. Zvyšky pralesa v časti Steny, sutinový žľab. Významné refúgium veľkých šeliem.

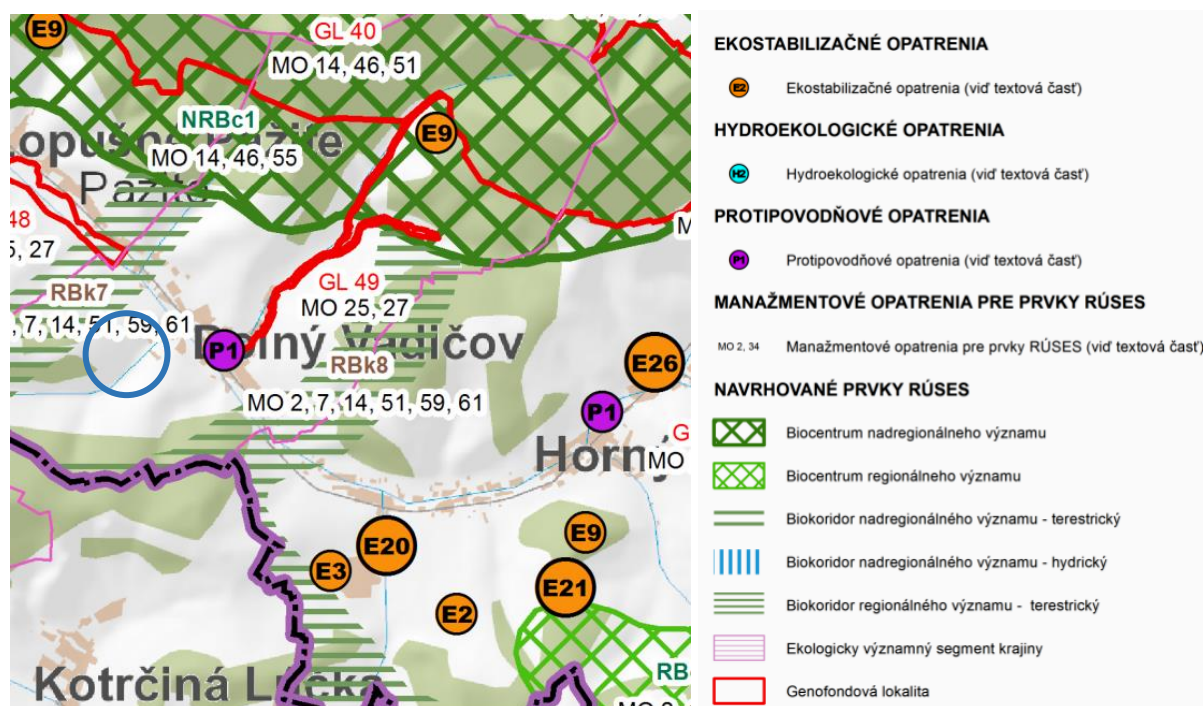
Prevažná časť lokality v území NATURA 2000 C etapa (SKÚEV 0834 Ľadonhora).

Chránené druhy rastlín a živočíchov: jelení jazyk (*Phyllitis scolopendrium*), medveď hnedý (*Ursus arctos*), rys ostrovid (*Lynx lynx*), vlk dravý (*Canis lupus*), výr skalný (*Bubo bubo*), orol skalný (*Aquila chrysaetos*), sova obyčajná (*Strix aluco*), skokan hnedý (*Rana temporaria*), ropucha bradavičnatá (*Bufo bufo*), salamandra škvrnitá (*Salamandra salamandra*).

Identifikácia prípadného ohrozenia: nešetrné zásahy do lesných porastov, výstavba, holoruby, výsadba nepôvodných druhov drevín, zmena vodného režimu tokov a pramenísk.

Manažmentové opatrenia: uplatňovať prírode blízke hospodárenie v lesoch, zabezpečiť ťažbu a obnovu lesných porastov šetrnými metódami (uplatňovať iné ako veľkoplošné hospodárske spôsoby – maloplošný skupinový, výberkový a účelový), ponechávať stromy na dozretie v porastoch, dutinové a hniezdne stromy, dostatok odumretého dreva, štruktúru porastov v maximálne možnej miere priblížiť prirodzenej štruktúre lesa, odstraňovať zastúpenie stanovištne nepôvodných druhov drevín, postupne zvyšovať podiel prirodzenej obnovy, optimalizovať výstavbu lesnej cestnej siete a jej systematickou údržbou minimalizovať vodnú eróziu, citlivo riešiť akékoľvek zásahy do vodného režimu v lokalitách, kde sa vyskytujú penovcové prameniská, minimalizovať dopady rozširujúcej sa urbanizácie v bezprostrednej blízkosti prvkov RÚSES, regulovať existujúce aktivity (bývanie, infraštruktúra, rekreácia, výroba), neurbanizovať plochy vymedzených prvkov RÚSES (vrátane zariadení stacionárnej rekreácie a CR), cielene odstraňovať nepôvodné, predovšetkým invázne druhy a zamedziť ich rozširovaniu.

Priemet návrhu RÚSESu Žilinského kraja je dokumentovaný na výkrese č. 8 výkres ochrany prírody a tvorby krajiny.

Obr. 19: Výrez mapy z RÚSES okresu Kysucké Nové Mesto (zdroj: https://www.minv.sk/?RUSES_KNM)

Poznámka: Na mape je vyznačený priestor protipovodňovej stavby (P1) v Dolnom Vadičove. Červeným je označená navrhovaná genofondová plocha na pravostrannom prítoku spod Ľadonhory, ktorá nebude stavbou dotknutá.

III.2.4. Ochrana prírody a krajiny

Ochrana prírody je na území Slovenska vymedzená zákonom NR SR č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov a vyhláškou MŽP SR č. 24/2003, ktorou sa vykonáva zákon o ochrane prírody v znení neskorších predpisov. Ochrana najvzácnejších biotopov a ohrozených druhov v európskom meradle - NATURA 2000 legislatívne zabezpečujú právne normy EU: smernica RES č. 79/409/EHS o ochrane voľne žijúcich vtákov – známa ako smernica o vtákoch (Bird Directive) a smernica RES č. 92/43/EHS o ochrane biotopov, voľne žijúcich živočíchov a voľne rastúcich rastlín – známa ako smernica o biotopoch (Habitats Directive).

Cieľom ochrany prírody je prispieť k zachovaniu rozmanitosti podmienok a foriem života na Zemi, vytvárať podmienky na trvalé udržiavanie, obnovovanie a racionálne využívanie prírodných zdrojov, záchranu prírodného dedičstva, charakteristického vzhľadu krajiny a na dosiahnutie udržania ekologickej stability. Rozumieme pod ňou obmedzovanie zásahov, ktoré môžu ohroziť, poškodiť, alebo zničiť podmienky a formy života, prírodné dedičstvo, vzhľad krajiny, alebo ekologickú stabilitu. Ochrana prírody rozdeľujeme na územnú a druhovú ochranu. Do územnej ochrany zaraďujeme veľkoplošné a maloplošné chránené územia, územia európskeho významu, chránené vtáčie územia a do druhovej chránené stromy, rastliny a živočíchy. Chránené územia sa vyhlasujú na ochranu biotopov európskeho a národného významu a biotopov chránených druhov európskeho a národného významu.

Sústavu NATURA 2000 tvoria dva typy území:

1. Chránené územia vyhlasované na základe smernice o biotopoch, tzv. *územia európskeho významu* s označením SKUEVO sú zaradené do Národného zoznamu území európskeho významu. Územie európskeho významu je taká lokalita, na ktorej sa nachádzajú biotopy, alebo druhy európskeho významu, na ochranu ktorých sa vyhlasuje chránené územie. *Biotop* - miesto prirodzeného výskytu určitého druhu rastliny, alebo živočícha, *biotop európskeho významu* - biotop, ktorý je v Európe ohrozený vymiznutím, alebo má malý prirodzený areál, alebo predstavuje typické ukážky jednej alebo viacerých biogeografických oblastí Európy.

2. Chránené územia vyhlasované na základe smernice o vtákoch, tzv. *chránené vtáčie územia* sú zaradené do Národného zoznamu chránených vtáčích území. Chránené vtáčie územie je lokalita s výskytom biotopov druhov vtákov európskeho významu a biotopov sťahovavých vtákov.

Územie obce Dolný Vadičov sa nachádza v zmysle § 12, zákona NR SR č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v 1. stupni ochrany. Vzácne a ohrozené druhy rastlín a živočíchov sú v zmysle zákona NR SR č. 543/2002 Z.z. a vyhlášky č. 24/2003 Z.z., ktorou sa zákon vykonáva chránené aj vo voľnej krajine, nie len v chránených územiach.

V mieste stavebného zámeru sa nenachádzajú žiadne chránené územia, ani nie sú v lokalite navrhované.

V riešenom území ani v širšom okolí sa nenachádzajú žiadne chránené stromy zapísané do zoznamu chránených stromov v Žilinskom kraji vyhlásené podľa horeuvedeného zákona.

Počas terénnych prieskumov neboli pozorované chránené druhy rastlín ani živočíchov. V konkrétnom úseku stavebného zámeru nie sú registrované genofondové lokality ani iné prvky dôležité z hľadiska ochrany prírody. Navrhovaná genofondová plocha (návrh v RÚSES okrese Kysucké Nové Mesto, 2020) na pravostrannom bezmennom prítoku spod Ľadonhory tiež nebude stavbou dotknutá.

III.2.5. Scenéria krajiny

Katastrálne územie Dolný Vadičov formuje zvlnený terén údolia a Kysuckej vrchoviny s mierne modelovanými horskými masívmi porastenými lesmi. Okolo Vadičovského potoka a jej prítokov sa jedná o členitú krajinu charakterizovanú ako stredne členitá pahorkatina až vrchovina s nadmorskou výškou chotára 435 – 1000 m n. m., v strede obce cca 440 m n. m. Zvlnené územie je tvorené modelovanými širokými chrbtami s údoliami vytvorenými miestnymi tokmi. Na základe abiotických prvkov je možné v priestore vyčleniť niekoľko abiokomplexov podľa umiestnenia tokov, spôsobu využívania krajiny na poľnohospodárske účely, ako aj podľa umiestnenia urbanizovaného priestoru. Aktivity časti obyvateľstva sú orientované na hospodárske využívanie krajiny, stavebnú činnosť v intraviláne a pod., čím tvoria typickú scenériu vidieckeho osídlenia.

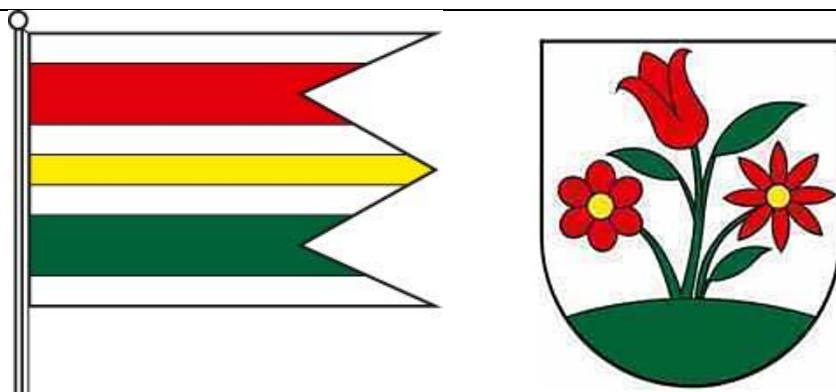
III.3 Obyvateľstvo, jeho aktivity, infraštruktúra a kultúrnohistorické hodnoty územia

Podľa archeologických nálezov bolo ešte pred osídlením údolia postavené na Ľadonhore na rozhraní katastrov Dolného a Horného Vadičova hradisko s ochrannými valmi. Prvá písomná zmienka o Vadičove pochádza z roku 1359, kedy kráľ Ľudovít I. listinou daroval šľachticovi Konchovi z Rudiny a jeho príbuzným „les po oboch stranách potoka Radoľa“ s názvom silva Waditzow. Osada vznikala postupne na vyklčovanom lesnom území, ktoré patrilo zemianskym rodinám Rudinský a Nedecký, neskôr patrilo územie smrečianskemu panstvu. V roku 1419 sa v písomnostiach spomína názov dedinka - villula Wadychov, v roku 1494 už ako dedina – vila Vadycho. Po rôznych názvových obmenách dostala obec v roku 1773 názov Dolní Wadičov.

Obec Dolný Vadičov na východe susedí s obcou Horný Vadičov, na západe s obcou Lopusné Pažite, juhovýchodne s Kotrčinou Lúčkou a juhozápadne s obcou Zástranie.

Symboly obce

Obecná vlajka obce Dolný Vadičov má podobu siedmich pozdĺžnych pruhov - bieleho, červeného, bieleho, žltého, bieleho, zeleného a bieleho. Vlajka má pomer strán 2 : 3 a ukončená je tromi cípmi s dvomi zástrihmi siahajúcimi do jej tretiny. Farby pruhov na vlajke vychádzajú z farieb na obecnom erbe. Obecný erb vychádza z pôvodnej historickej pečate, na ktorej bol zobrazený nejasný motív s kvetmi.

Obr. 20: Symboly obce Dolný Vadičov (zdroj: www.dolny-vadicov.sk)

Obyvateľstvo

Pôvodné obyvateľstvo sa živilo prácami v lese a v poľnohospodárstve. Pre nedostatok práce v regióne muži často odchádzali za prácou aj do vzdialených regiónov. V súčasnosti dochádzajú za prácou do väčších aglomerácií – Kysuckého nového Mesta, Čadce, Žiliny, ale aj do Českej republiky

Tabuľka prehľadu počtu obyvateľov v Dolnom Vadičove podľa rokov:

rok	1784	1850	1991	2018	2022
počet obyvateľov	239	223	401	488	467

V roku 1595 mala obec 24 domov a mlyn, v roku 1784 41 domov a 239 obyvateľov, v roku 1850 bývalo v obci 223 obyvateľov a do roku 1991 vzrástol počet obyvateľov na 401 bývajúcich v 138 domoch. V súčasnosti podľa posledného sčítania žije v obci 467 obyvateľov.

Dolný Vadičov má typickú tzv. potočnú zástavbu, takže povodne ohrozujú značnú časť domov. Hlavne v poslednom období sa Vadičovský potok vylieva z koryta a ohrozuje obyvateľstvo. Ničivá povodeň bola aj v roku 2018, ďalšia v roku 2020 a 2022. V posledných rokoch sa povodne opakujú častejšie, zvýšené prietoky a záplavy bývajú aj 2x ročne (2018).

Zdravotníctvo

Na území obce nie sú zabezpečené zdravotnícke ani lekárenské služby. Zdravotná starostlivosť je zabezpečená na poliklinike v Kysuckom Novom Meste vo vzdialenosti 10 km. Najbližšie nemocničné zariadenie je v 20 km vzdialenej Žiline, alebo 25 km vzdialenej nemocnici v Čadci.

Sociálne a zdravotné služby pre seniorov a nevládných občanov je možné zabezpečiť v špecializovaných zariadeniach v Centre sociálnych služieb Fantázia (zriaďovateľ ŽSK) v Kysuckom Novom Meste a Domove sociálnych služieb v Hornom Vadičove

Poľnohospodárstvo a lesníctvo

Kvalita pôdy a klimatické podmienky v území nie sú veľmi vhodné na významnejšie pestovanie kultúrnych plodín. Aj v minulosti bolo hospodárenie zamerané hlavne na

Živočišnu výrobu – v 18. storočí bolo hlavným zamestnaním pastierstvo a salašníctvo s využívaním lúk a pasienkov. Na ornej pôde sa pestovali nenáročné obilniny - jačmeň, ovos, ozimná raž, neskôr zemiaky, strukoviny a krmoviny.

V súčasnosti sa výmera ornej pôdy znížila a pestujú sa hlavne obilniny, okopaniny, krmoviny a záhradné plodiny. V chotári prevažujú trvalé trávne porasty určené na kosenie a pasenie. Poľnohospodárskej výrobe – pestovaniu krmovín, chovu hovädzieho dobytká a oviec sa venuje Agrofarma Vadičov, s.r.o., ktorá má v prenájme aj pôdu v k.ú. Dolný Vadičov.

Lesnú pôdu obhospodaruje Lesné a pozemkové spoločenstvo Urbariát Dolný Vadičov. Lesy v okolí patria do LHC Krásno nad Kysucou, prevažujú listnaté spoločenstvá zaradené medzi hospodárske lesy.

Infraštruktúra a kultúrohistorické hodnoty územia

Dopravu do Kysuckého Nového Mesta zabezpečuje pravidelná linka SAD Žilina, z okresného mesta možno ďalej cestovať železničnou, alebo autobusovou dopravou do vzdialenejších miest. Železničné spojenie z Kysuckého Nového mesta poskytuje trať č. 402 Čadca - Kysucké Nové Mesto – Žilina, železničná stanica je vzdialená cca 7 km. V súčasnosti sa od roku 2015 realizuje aj výstavba diaľnice D-18 Hričovské Podhradie – Kysucké Nové Mesto, ktorá prepojí výhodnejšie región s Českou republikou ako súčasť preplnená štátna cesta I/11 (E 75).

Dolný Vadičov je z hľadiska infraštruktúry pomerne dobre vybudovaný. Elektrifikované sú všetky domácnosti a prevádzky, vrátane kultúrnych a cirkevných stánkov. Obec má 4 trafostanice 22/0,4kV, elektrickou energiou je zásobovaná VN odbočkou z 22 kV vedenia č. 111, vyvedeného z napájacieho uzla 110 /22 kV transformovne Kysucké Nové Mesto a VN odbočkou z 22 kV vedenia č. 1198, vyvedeného z napájacieho uzla 110/22 kV transformovne Žilina Tepláreň. Sekundárna sieť v obci je celoplošne zrealizovaná vzdušným rozvodom po betónových stĺpoch, vrátane verejného osvetlenia v intraviláne obce.

Obec je plynofikovaná, zdrojom zemného plynu je VTL Kysucký plynovod DN 300, PN 40, prechádzajúci juhovýchodne od intravilánu obce.

Zásobovanie pitnou vodou je zabezpečené prostredníctvom Vodovodu Dolný Vadičov, ktorý je napájaný z prameňa pod vrchom Ľadonhora. Tento výdatný prameň je v správe SEVAKu, a.s., ktorý zabezpečuje pre obec pitnú vodu. V súčasnosti nie je dobudovaná kanalizačná sieť a súkromné stavby riešia splaškové vody kumuláciou v žumpách, septikoch, alebo ich vypúšťajú nelegálne do miestnych tokov. 35 rodinných domov má vlastnú čistiareň odpadových vôd.

Časť katastra spadá do pásma hygienickej ochrany chránenej vodohospodárskej oblasti Beskydy – Javorníky (stanovené Nariadením vlády č.13/1987 zo dňa 6. februára 1987). PHO I. stupňa, PHO II. stupňa – vnútorná časť a PHO II. stupňa – vonkajšia časť vodného zdroja Dolný Vadičov - Požeha, ktoré boli stanovené Rozhodnutím ONV Čadca (č. PLVH 997/88-Maj. zo dňa 3.10.1988 a č. PLVH 692/88-Maj. zo dňa 23.6.1988). Pásmo hygienickej ochrany (PHO) II. stupňa - vonkajšia časť, súvisí tiež s využívaných vodných zdrojov Radoľa.

Obec má vyriešený zber domového a triedeného odpadu. Nakladanie s odpadmi sa riadi všeobecne záväzným nariadením obce. Zber komunálneho odpadu je

zabezpečený poverenou firmou (T+T, a.s. Žilina), ktorá odpad vyváža na skládku KO v lokalite Horný Hričov.

Z občianskej vybavenosti sa v obci nachádza aj predajňa potravinárskeho tovaru , t. č. COOP Jednota, pohostinstvo, knižnica, kultúrny dom a futbalové ihrisko.

V roku 1926 bol založený miestny dobrovoľný hasičský zbor, ktorý je aktívny dodnes. V súčasnosti má 52 členov - 50 mužov a 2 ženy. Aktivity DHZ sa okrem záchranej činnosti zameriavajú na športovo-spoločenské aktivity

Školy

Prvá škola bola umiestnená v starej drevenici, kde sa začalo učiť v roku 1893. Novú školu postavili v priebehu 12-tich mesiacov v roku 1955, ale dnes je v nej už umiestnená materská škola a žiaci dochádzajú na vyučovanie do Horného Vadičova.

Kultúra

Obec patrí do regiónu ZMO Dolných Kysúc, je známa hlavne mnohými umelcami v oblasti hudobného a tanečného folklóru. Na spoločenských a folklórnych podujatiach obec reprezentuje ženský spevácky zbor a folklórna sláčiková muzika. V nedávnej minulosti (od roku 1997 - do roku 2003) existovala tradícia Folklórneho večera pod Ľadonhorou, ktorý sa konal každoročne v júli. Vystupovali na ňom viaceré ľudové skupiny z Vadičova a Terchovej, ženské spevácke skupiny a rôzni interpreti ľudových piesní.

Ku kultúrnym objektom obce patrí kaplnka Sedembolestnej Panny Márie - jednoduchá jednoloďová stavba s polkruhovým záverom z polovice 19. storočia. Interiér je zaklenutý valenou klenbou a nachádza sa tu aj socha Piety.

Dedinská zvonica je čiastočne murovaná ľudová stavba na pôdoryse štvorca, ktorá pochádza z roku 1989. Nad vstupom do zvonice je nika, stavba je ukončená drevenou nadstavbou a ihlancovou helmicou pokrytou šindľom. Ide o kópiu pôvodnej zvonice.

K ďalším zaujímavostiam patrí pôvodná architektúra súboru zrubových domov. Jedná sa o jednopodlažné trojpriestorové stavby na pôdoryse obdĺžnika so sedlovou strechou a štítom s podlomenicou. Pamiatkovo je chránený objekt č. 147 z roku 1924. Uvedená stavba sa nenachádza v blízkosti stavebného zámeru.

V konkrétnom riešenom území sa nenachádzajú iné kultúrne pamiatky zapísané v oficiálnom zozname kultúrnych pamiatok ani archeologické náleziská zapísané v zozname pamiatkového fondu. V predmetnom území nie sú registrované významné paleontologické náleziská ani geologické lokality.

III.4. Súčasný stav kvality životného prostredia vrátane zdravia

Ovzdušie.

Priestor plánovaného zámeru sa nachádza v kotline s pomerne pomalým prúdením vetra a častými inverziami v jesennom a zimnom období, čo sťažuje rozptylové podmienky emisií. Na území Dolného Vadičova je obsah emisií v ovzduší malý, nie je ovplyvnený priemyselnou výrobou, nakoľko sa tu žiadny výraznejší zdroj znečistenia nenachádza, automobilová doprava má malú intenzitu. Zvýšené množstvo

znečisťujúcich látok v ovzduší pochádza hlavne počas inverzií vo vykurovacom období z lokálnych zdrojov zo spaľovania fosílnych palív.

Navrhovaná činnosťou nie je uvedeným znečistením ovzdušia ovplyvnená.

Odpadové hospodárstvo.

V okolí plánovanej stavby sa nenachádza žiadna legálna skládka odpadu. Odpad z domácností je likvidovaný štandardným spôsobom - odvozom na oficiálnu skládku KO v lokalite Horný Hričov.

V koryte Vadičovského potoka sa napriek tomu miestami nachádza odpad z domácností a záhrad, ktorý sa pri zvýšených prietokoch zachytáva na vegetácii a štrkových laviciach. Opätovným zvýšením hladiny toku voda strháva odpad nižšie, až do rieky Kysuca.

Povrchové a podzemné vody.

Kvalita vody vo Vadičovskom potoku kolíše podľa zrážkových pomerov a ovplyvnená je splaškovými vodami z obcí v hornej časti toku. Vo Vadičovskej doline nie je zatiaľ vybudovaná kanalizácia a do roku 2025 ani nie je plánovaná.

V čase povodní predstavujú splaškové vody z domácností zdravotné riziko zatopením stavieb.

Podzemné vody ktoré kopírujú toky v území sú vzhľadom na puklinovú priepustnosť zraniteľnejšie na znečistenie. Preto sa prípadné výraznejšie znečistenie tokov odráža aj na kvalite podzemných vôd. Pramene pitných vôd vykazujú rovnakú kvalitu, nakoľko sa pramene nachádzajú v lokalitách, kde sa nenachádzajú zdroje znečistenia vôd.

Zdravotný stav obyvateľstva

Kvalita života v sídle je na dobrej úrovni, podľa ukazovateľov ÚP VÚC Žilinského kraja sa stredná dĺžka života v posledných rokoch predlžuje.

Zdravotný stav obyvateľstva je výsledkom pôsobenia viacerých faktorov. Nie je to len otázka znečistenia prostredia a nakoľko neexistujú hodnoverne podložené štúdie s konkrétnymi výsledkami, nedá zdravie a kvalita života obyvateľov hodnotiť priamo. Na chorobnosti populácie sa podieľa aj genetická výbava, stravovacie návyky, rôzne zlozvyky, stresy a pod.

Určitý vplyv má aj nadmerné odlesňovanie oblasti v nedávnej minulosti, ktoré ovplyvňuje kvalitu klimatických faktorov ako je kumulácia vôd, kvalita ovzdušia, a pod.

IV. ZÁKLADNÉ ÚDAJE O PREDPOKLADANÝCH VPLYVOCH ČINNOSTI NA ŽIVOTNÉ PROSTREDI VRÁTANE ZDRAVIA A O MOŽNOSTIACH OPATRENÍ NA ICH ZMIERNENIE

IV.1 Požiadavky na vstupy (napr. záber lesných pozemkov a pôdy, spotreba vody, ostatné surovinové a energetické zdroje, dopravná a iná infraštruktúra, nároky na pracovné sily, iné nároky)

Trvalý záber pôdy: Plánovaný stavebný zámer „Dolný Vadičov – protipovodňová ochrana obce“ je plánovaný pozdĺž vodného toku Vadičovský potok ako prepojenie jestvujúcich úprav. Parcely dotknuté trvalým záberom patria najmä do vlastníctva SVP

š.p., obce Dolný Vadičov, a Žilinského samosprávneho kraja. Zvyšná časť plôch patrí súkromným vlastníkom. Plocha pozemkov v rámci trvalého záberu nepatrí medzi chránené pôdy.

Pravostranný oporný múr bude zároveň zabezpečovať stabilitu komunikácie pred poškodením zosuvmi. V súčasnosti sa poškodenie prejavuje trhlinami v asfaltovom povrchu.

Dočasný záber okolitých pozemkov si vyžiada zriadenie jednoduchého zariadenia staveniska v mieste stavby a skládkovanie stavebného materiálu. Stavebný materiál dodávateľ stavby zabezpečí zo zdrojov v blízkom okolí. Prístupové cesty k objektom stavby povedú cez intravilán obce Dolný Vadičov, po asfaltových cestách z oboch strán toku.

Vlastnú výstavbu bude realizovať dodávateľská firma, ktorá si určí počet pracovníkov a množstvo použitých mechanizmov počas výstavby, ale nepredpokladajú sa práce veľkého objemu, nakoľko budú realizované postupne.

Po ukončení stavby stavebný objekt nevyžaduje stálu pracovnú silu, okolie bude potrebné udržiavať štandardne ako doposiaľ. Predpokladá sa, že okolie protipovodňových stavieb, najmä ľavého brehu, znovu zarastie drevinami zo samonáletu, ako to bolo v minulosti.

Trvalý záber bude dokumentovaný geometrickými plánmi, ktoré budú tvoriť podklad pre majetkoprávne vysporiadanie.

IV.2 Údaje o výstupoch

Počas výstavby bude čiastočne zaťažené územie stavebným hlukom a prašnosťou pri realizácii výkopových prác, prípadne exhalátmi z mechanizmov. Rozsah hlučnosti je určený výkonom stavebných strojov a bude pôsobiť iba krátkodobo. Hlučnosť sa čiastočne zvýši aj v intraviláne počas prejazdu mechanizmov stavby.

Prípadná hlušina, alebo zemina vznikajúca pri stavebných prácach bude uskladnená na neplodné plochy v okolí stavby a bude použitá buď na zahumusovanie okolia toku, alebo odvezená na príslušnú skládku.

IV.3 Údaje o predpokladaných priamych a nepriamych vplyvoch na životné prostredie

Priamy vplyv na zložky životného prostredia predstavuje v okolí stavby lokálny výrub drevín, ktorý bude investor minimalizovať podľa stavebných podmienok, prípadne podľa usmernenia správneho orgánu, alebo Štátnej ochrany prírody – CHKO Kysuce.

Pozdĺž Vadičovského potoka sa v intraviláne obce nachádza len riedka vegetácia, na viacerých úsekoch dreviny chýbajú, prípadne sú veľmi neodborne opílené. Na pravom brehu sú dreviny opätovne vypilované a kosené, takže sa tu nachádza len nízke tohtoročné zmladenie vo výške bylinného podrastu, alebo samonáletové dreviny splavené tokom z horných častí povodia. Dreviny na ľavom brehu nemajú veľkú perspektívu, nakoľko sa na celom úseku nachádza množstvo prípojok vzdušného elektrického vedenia, pod ktorým nemajú možnosť rastu. Aj pomerne hrubé kmene majú zdeformované koruny.

Napriek pomerne poškodeným drevinám sa aj tu nájde niekoľko hodnotných jedincov, ako napríklad lipa veľkolistá (Tilia platyphylla) – dominantná drevina na pravom brehu medzi cestou III/2054 a potokom cca na rkm 7.00, ktorá zostane zachovaná. Požiadavka o zachovanie dreviny bola projektantom akceptovaná a okolo lipy je

Dolný Vadičov– úrotipovodňová ochrana obce

navrhnutý obchvat protipovodňového múru na ochranu koreňového systému stromu. Peknú korunu si vytvorila aj lipa veľkolistá (*Tilia platyphylla*) po opílení v minulosti na ľavom brehu cca v rkm 6,92.

Maximálny výrub drevín pri realizácii stavebného zámeru v Dolnom Vadičove popri Vadičovskom potoku je uvedený tabuľke.

pravý breh		ľavý breh		SPOLU	
krovitý porast	počet stromov	krovitý porast	počet stromov	krovitý porast	počet stromov
23 m ²	21 ks	45 m ²	39 ks	68 m ²	28 ks

Mnohé z uvedených drevín nebude nutné vyrúbať. Po ukončení stavby sa bude v miestach výrubu realizovať náhradná výsadba drevín, alebo sa umožní znovuosídlenie drevín samonáletom. Vzhľadom na elektrické vedenie doporučujeme vysadiť v budúcnosti dreviny nižšieho vzrastu, prípadne založiť živé ploty z pôvodných druhov.

Realizáciou ani existenciou stavby sa nepredpokladajú iné vplyvy na ostatné zložky životného prostredia v území.

IV.4. Hodnotenie zdravotných rizík

Stavebný zámer sa bude realizovať podľa stavebných technických noriem a predpisov o bezpečnosti práce. Prípadné riziká pri realizácii stavby, ktoré nepredpokladáme, bude riešiť dodávateľ stavby. Po ukončení výstavby navrhovaný stavebný zámer nepredstavuje žiadne zdravotné riziká. Určitým spôsobom môže počas povodňového stavu predstavovať nebezpečenstvo utopenia, ale v tomto smere je rizikový každý vodný tok a vodná plocha v krajine. Práve uvedená stavba má eliminovať takéto riziká.

IV.5 Údaje o predpokladaných vplyvoch navrhovanej činnosti na chránené územia

Navrhovaná činnosť nemá nijaký vplyv na vzdialené chránené územia. Nepredstavuje vplyv ani pre chránené druhy živočíchov, ktoré by mohli územím migrovať. Chránené rastliny v okolí počas prieskumov neboli zaregistrované, preto je irelevantný nejaký vplyv na chránené druhy.

IV.6 Posúdenie očakávaných vplyvov z hľadiska ich významnosti a časového priebehu pôsobenia

V čase výstavby sa predpokladá v priestore stavby hluk, prašnosť a lokálne znečistenie ovzdušia počas práce mechanizmov. Tento krátkodobý vplyv v priebehu výstavby nebude taký výrazný (vzhľadom na rozsah očakávaných stavebných prác), preto sa neočakáva významnejší vplyv pre ľudské aktivity, na prírodné prostredie a poľnohospodárske plodiny. Po realizácii stavba neovplyvní negatívne horninové prostredie, kvalitu pôdy, vody, ani iné zložky prírodného prostredia v krajine. Záber pôdy pod nábrežné múriky, ktoré budú mať okrem protipovodňovej ochrany aj ochrannú stabilizačnú funkciu, bude trvalý, ale prinesie do územia stabilizačný prvok.

IV.7 Predpokladané vplyvy presahujúce štátne hranice

Vplyvy presahujúce štátne hranice Slovenskej republiky sa ani počas výstavby, ani v priebehu existencie stavby nepredpokladajú.

IV.8. Vyvolané súvislosti, ktoré môžu spôsobiť vplyvy s prihliadnutím na súčasný stav životného prostredia v dotknutom území

Po ukončení stavebného zámeru – „Dolný Vadičov – protipovodňová ochrana obce“ budú zvýšené prietoky bezpečne odvedené zastavaným územím, čím sa eliminujú povodne v intravilánu obce. Z tohto hľadiska sa životné prostredie obyvateľov sídla skvalitní.

IV.9. Ďalšie riziká spojené s realizáciou činnosti

Iné riziká počas realizácie stavby sa nepredpokladajú. V prípade havárií stavebných mechanizmov počas výstavby je dodávateľ povinný vzniknutú situáciu riešiť v zmysle platnej legislatívy. Napríklad zabezpečiť prostredie pred únikom pohonných hmôt do podzemných vôd a pod.

IV.10 Opatrenia na zmiernenie nepriaznivých vplyvov navrhovanej činnosti na životné prostredie

Opatrenia na zmiernenie negatívnych vplyvov spojených s realizáciou činnosti sú irelevantné, nakoľko sa neočakávajú. Prípadné havarijné stavy budú riešené ako bolo uvedené v predchádzajúcej kapitole.

IV.11 Posúdenie očakávaného vývoja územia, ak by sa činnosť nerealizovala

Vybudovanie protipovodňových opatrení podľa návrhu zabezpečí bezpečne odvedenie povodňových prietokov upraveným korytom, čím sa eliminujú povodne v predmetnej lokalite. Realizácia predmetnej investície zabezpečí primeranú protipovodňovú ochranu dotknutého územia. Na toku boli v predmetnom úseku realizované úpravy len za účelom stabilizácie svahom pred zosuvmi, ktoré nemali vplyv na kapacitu koryta. Úprava toku v riešenom úseku po realizácii zámeru zabezpečí zvýšenie kapacity koryta na Q_{100} .

Navrhovaná stavba bude slúžiť ako preventívna protipovodňová ochrana pred opakujúcimi sa záplavami v uvedenom území. Vybraná lokalita predstavuje optimálne a jediné možné riešenie.

Z uvedeného dôvodu sa zároveň skvalitní životné prostredie obyvateľov obce Dolný Vadičov.

V prípade že by sa činnosť nerealizovala, tzv. nulový variant, v intraviláne obce Dolný Vadičov by v riešenom úseku naďalej príležitostné privalové vody zaplavovali v čase jarného topenia snehu a hlavne letných intenzívnych zrážok stavby, komunikácie RD a príslušné pozemky. Takýto stav je pre obyvateľov sídla nežiadúci a výraznou mierou negatívne ovplyvňuje životné prostredie v zaplavovaných častiach.

IV.12 Posúdenie súladu činnosti s územno-plánovacou dokumentáciou.

Obec Dolný Vadičov nemá v súčasnosti spracovaný územný plán, preto bolo potrebné spracovať tento materiál, ktorý posudzuje vhodnosť umiestnenia stavby z environmentálneho hľadiska. Vybraná lokalita predstavuje optimálne riešenie pre využitie daného územia.

Podľa RÚSES okresu Kysucké Nové Mesto, 2020 je uvedená investícia v súlade s touto dokumentáciou, nakoľko v návrhovom výkrese je uvedená lokalita určená na protipovodňové opatrenia.

Realizáciou stavby nedôjde k zmene využívania územia, iba sa skvalitní životné prostredie sídla čo nie je v rozpore s inými funkciami územia.

Podľa požiadaviek ÚPN Žilinského kraja v časti: *Ochrana pred povodňami*

„Pre územie Žilinského kraja sú vypracované Mapy povodňového rizika a mapy povodňového ohrozenia vodných tokov Slovenska (2015) v kontexte Smernice Európskeho parlamentu a Rady 2007/60/ES z 23. októbra 2007 o hodnotení a manažmente povodňových rizík. Zároveň je vypracovaný Plán manažmentu povodňových rizík v čiastkových povodiach SR (2015), ktorý rieši protipovodňové opatrenia. V zmysle máp povodňového rizika a ohrozenia sú v Žilinskom kraji približne 4 % zastavaného územia ohrozené povodňou pri prietoku Q_{100} a 6 % pri prietoku Q_{1000} . Navrhované opatrenia zahŕňajú v zmysle plánu manažmentu povodňového rizika najmä úpravy tokov a výstavbu ochranných hrádzí.“

Z uvedeného dokumentu vyplýva aj doporučenie vychádzať v riešení z požiadaviek zákona č.7/2010 Z. z. o ochrane pred povodňami a zo záväzkov vyplývajúcich z členstva SR v Európskej únii:

- Zaoberať sa v riešení problematikou inundačných území a regulatívmi priestorového usporiadania a funkčného využívania týchto území (povolené a zakázané aktivity).
- Premietnuť do ÚPN-R ŽK opatrenia z „Plánu manažmentu povodňových rizík v čiastkových povodiach SR“ s dôrazom na prírode blízky prístup a premietnuť limitné prvky z „Máp povodňového ohrozenia a máp povodňového rizika vodných tokov SR“.
- Presadzovať princípy udržateľnej, ekologickej a efektívnej ochrany pred povodňami s prihliadnutím na zmenu klímy a biodiverzitu ekosystémov.
- Pre ohrozené územia špecifikovať regulácie s cieľom zníženia rizika potenciálneho ohrozenia zastavaných území obcí.

IV.13 Ďalší postup hodnotenia vplyvov s uvedením najzávažnejších okruhov problémov

Z doterajšieho hodnotenia vyplýva, že navrhovanou činnosťou nebudú negatívne ovplyvnené zložky životného prostredia okrem lokálneho výrubu drevín, výstavba nenaruší výraznejšie lokalitu. Preto v zmysle platnej legislatívy nie je potrebné ďalšie posudzovanie hodnotenej činnosti.

Priamym vplyvom je trvalý záber pôdy a výrub drevín podľa priloženej tabuľky.

Záver: Plánovaná investícia nebude mať negatívny vplyv na súčasnú kvalitu životného prostredia hodnoteného územia, ani na zdravie obyvateľstva.

V. POROVNANIE VARIANTOV NAVRHOVANEJ ČINNOSTI A NÁVRH OPTIMÁLNEHO VARIANTU S PRIHLIADNUTÍM NA VPLYVY NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

Podľa konfigurácie terénu a geodetického zamerania bola navrhnutá stavba v priestore, kde je možné zrealizovať protipovodňové opatrenia okolo Vadičovské=potoka, aby stavba spĺňala požadované parametre. Zároveň sa musí napájať na jestvujúcu úpravu pod a nad riešeným úsekom, aby vytvárala jeden celok. Vybraté lokality sú jediným vhodným miestom na brehoch toku za účelom realizácie navrhovaných opatrení. Z tohto hľadiska nie je možné uvažovať o variantnom riešení a zámer je predložený ako jednovariantný, okrem nulového variantu, keby sa stavba nerealizovala.

Vzhľadom na uvedené navrhovateľ (SVP, š.p.) požiada rezortný orgán - MŽP SR o povolenie predložiť zámer bez variantného riešenia v zmysle § 22, odst. 7, zákona č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie.

§22 (7) Príslušný orgán na základe žiadosti navrhovateľa upustí od požiadavky variantného riešenia navrhovanej činnosti najmä v prípadoch, ak nie je k dispozícii iná lokalita alebo ak pre navrhovanú činnosť neexistuje iná technológia. Ak z pripomienok predložených k zámeru podľa § 23 ods. 4 vyplynie potreba posudzovania ďalšieho reálneho variantu navrhovanej činnosti, zohľadní sa táto skutočnosť v ďalšom konaní podľa tohto podľa § 27.

V.1. Tvorba súboru kritérií a určenie ich dôležitosti na výber optimálneho variantu

Na základe zdôvodnenia v kapitole V. je zámer predložený ako jednovariantný, preto je tvorba ďalších kritérií irelevantná.

V.2. Výber optimálneho variantu alebo stanovenie poradia vhodnosti pre posudzované varianty

Zámer je predložený ako jednovariantný, je to jediné optimálne riešenie stavebného zámeru v danej lokalite.

VI. MAPOVÁ A INÁ DOKUMENTÁCIA

V prílohe k zámeru sú pripojené:

- Prehľadná situácia -- príloha č.1
- Situácia stavby – príloha č.2
- Pozdĺžny profil - príloha č3
- Charakteristické priečne rezy - príloha č.4
- Katastrálna situácia - príloha č.5

VII. DOPLŇUJÚCE INFORMÁCIE K ZÁMERU

VII.1 Zoznam textovej a grafickej dokumentácie, ktorá sa vypracovala pre zámer a zoznam hlavných použitých materiálov:

Zoznam použitej literatúry a ostatných materiálov:

- DOSTÁL, J., ČERVENKA, M.: Veľký klúč na určovanie vyšších rastlín I, II. SPN Bratislava, 1991,1992
- MARHOLD, K., HINDÁK, F.,1998: Zoznam nižších a vyšších rastlín Slovenska. Veda Bratislava, 1998
- MICHALKO A KOL.: Geobotanická mapa – mapová časť. SAV Bratislava, 1986
- MIKLOS, L. A KOL., 2002 : Atlas krajiny Slovenskej republiky. MŽP SR Bratislava.
- RUŽIČKOVÁ, H., HALADA, Ľ.: Biotopy Slovenska. SAV Bratislava, 1996
- STANOVÁ, V., VALACHOVIČ, M., 2002: Katalóg Biotopov Slovenska. DAPHNE – Inštitút aplikovanej ekológie, Bratislava
- Združenie VÚC Žilina, 1998“ ÚP VÚC Žilinského kraja
- NEZVAL, P. A KOL., 2016: Územný plán mesta Kysucké Nové Mesto, Žilina <https://www.dolny-vadicov.sk>
- SGS Holding, a. s., SAŽP, 2020: RÚSES okresu Kysucké Nové Mesto, Banská Bystrica
- Obec Dolný Vadičov, 2018: Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Dolný Vadičov na roky 2018-2025

VII.2 Zoznam vyjadrení a stanovísk vyžiadaných k navrhovanej činnosti

Navrhovateľ SVP, š.p., OZ Piešťany požiadal v zmysle § 22, odst. 7, zákona č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie o upustenie od variantného riešenia navrhovanej činnosti. Iné vyjadrenia pre potreby zámeru neboli vyžiadané.

VII.3 Ďalšie doplňujúce informácie o doterajšom postupe prípravy navrhovanej činnosti a posudzovaní jej predpokladaných vplyvov na životné prostredie

Navrhovaná investícia bude financovaná Slovenským vodohospodárskym podnikom, š.p. Bratislava, z vlastných zdrojov (príprava) a z eurofondov (realizácia)

VIII. MIESTO A DÁTUM VYPRACOVANIA ZÁMERU

Miesto: Bratislava

Dátum: december 2022

IX. POTVRDENIE SPRÁVNOSTI ÚDAJOV

IX.1 Spracovatelia zámeru

CABEX s r.o., Továrenská 3, 811 09 Bratislava

IX.2 Potvrdenie správnosti údajov

.....
pečiatka spracovateľa zámeru

.....
podpis

.....
pečiatka oprávneného zástupcu

.....
podpis

X. PRÍLOHY – výkresová dokumentácia :

.

XI. PRÍLOHY – fotodokumentácia :

Foto č. 1: Sútok s pravostranným bezmenným prítokom spod Ľadonhory. Priestor zostane bez úpravy.

Foto č. 2: Miestami je cesta III/2054 na pravom brehu chránená betónovým múrom.

Foto č. 3: Plytké, pomerne zanesené koryto Vadičovského potoka s náplavovým ostrovčekom.

Foto č. 4: Na mnohých miestach dreviny chýbajú, alebo sú neodborne opílené.
Dolný úsek zámeru.

Foto č. 5: Pohľad do koryta Vadičovského potoka s mnohými vegetačnými ostrovčekom.

Foto č. 6: Ďalší úsek potoka takmer bez porastu drevín na brehoch.

Foto č. 7: Pravá strana Vadičovského potoka s mladými vrbkami.

Foto č. 8: Ďalší úsek potoka takmer bez porastu drevín na pravom brehu. Nízky porast po opätovnom pílení a kosení.

Foto č. 9: Na ľavom brehu potoka je množstvo elektrických prípojok, kvôli ktorým sú stromy často opíľované. Foto č. 10: Pre elektrické vedenie sa dreveniny nemôžu rozvinúť a zostávajú zakrpatené. Pre opakovane opílenie majú stromy zdeformovanú korunu.

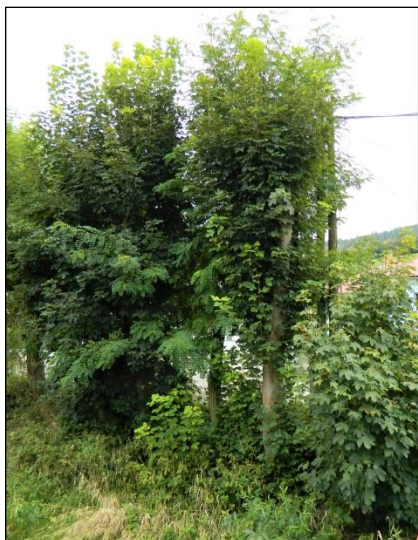

Foto č. 11: Ľavý breh potoka na celom úseku s hustou sieťou elektrického vedenia a pod nimi opílené stromy.

Foto č. 12: Svojská úprava korún stromov u skupiny briez na ľavom brehu Vadičovského potoka.

Foto č. 13: Detail opílených briez pod elektrickým vedením na ľavom brehu potoka.

Foto č. 14: Výsadbou mladých vrb bielych (*Salix alba*) sa snažili stabilizovať breh Vadičovského potoka.

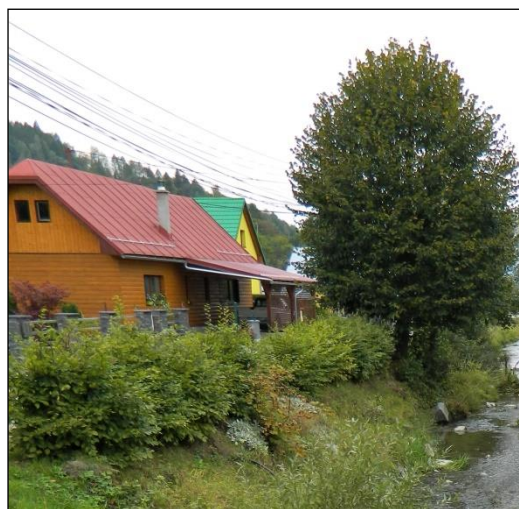
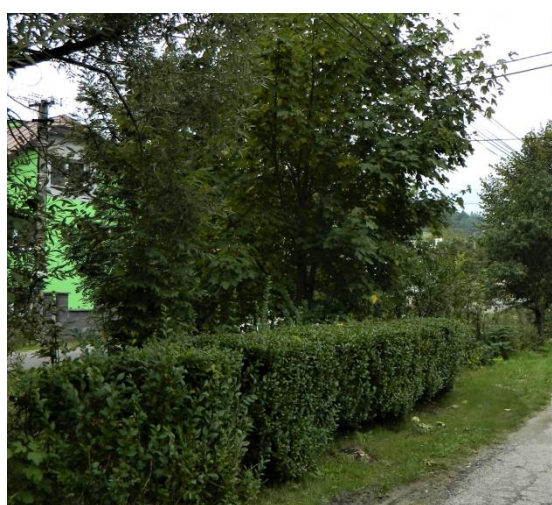

Foto č. 15 a 16: Ľavý breh – živé ploty zo zobu vtáčieho a hrabu obyčajného.

Foto č. 17: Ľavý breh – kvalitný živý plot z pôvodneho druhu dreviny hrabu obyčajného (*Carpinus betulus*) je vhodnou alternatívou vegetácie pod drôti elektrického vedenia.
Foto č. 18: Aj keď si lipa veľkolistá po opakovanom pílení dokázala vytvoriť krásnu korunu, vzhľadom na zarastené drôty medzi konármi asi nebude mať tento pekný tvar dlhé trvanie.

Foto č. 19 a 20: Hodnotný jedinec lípy veľkolistej (*Tilia*)